

Kamermūzikas festivālam – 20!

Foto - A.Zeltiņa

“**Balle Vinē**”. Kamermūzikas festivāla pirmās dienas noslēdzošais koncerts bija ar nosaukumu “Balle Vinē”, kurā klātesošajiem lielisku muzikālu baudījumu sniedza Indulis Cintiņš (vijole) un “Latvian Sound Quartet”: attēlā no kreisās Rokšana Tarvide (klavieres), Māra Botmane (čells) un Līva Plociņa-Janova (vijole). Turklāt koncertprogramma bija veidota kā neliels teatrāls uzvedums ar galma atmosfērai raksturīgu atribūtiķu – parūkām, tērpiem un grīmu.

Artūrs Ločmelis

Aizvadītajā sestdienā un svētdienā Balvu muižas koncertzālē izskanēja Balvu kamermūzikas festivāls, kas šogad svinēja apaļo 20 gadu jubileju.

Mūzikas mīlestības pieskāriens. Ar šādiem vārdiem aizvadīto kamermūzikas festivālu raksturo festivāla projektu vadītāja Ilga Oplucāne, kurā divās dienās izskanēja četri brīnišķīgi koncerti – “Andrejs Osokins latviešu un amerikāņu klaviermūzikā. Paralēles”, “Balle Vinē”, Edvards Grīgs – troļļu zemes skaņu burvis” un “Ilona Bagele. Samsons Izjumovs. Krievu romanču vakars”. “Priecē, ka jubilejas festivāla koncerti bija emocionāli ļoti dažādi. “Balle Vinē” – teatrāls, romantisks un viegls skanējums ar Johana Štrausa valšiem, Jozefa Haidna skaņdarbiem un V.A.Mocarta

sonātēm. Līdz šim koncertos Balvos bijām maz dzirdējuši Edvarda Grīga mūziku. Tādēļ šī gada festivāls bija lieliska iespēja novērtēt šī komponista daiļradi jauno mūzikas mākslinieču interpretācijā. Protams, izziņošs un izcils bija latviešu pianista Andreja Osokina muzikālais vēstījums, par kura atsaucību, mākslinieka vienkāršību un aizraujošo emocionalitāti bilstami visi iespējamie epitēti. Nenoliedzami, bija satraukums, kad tālrunī nospiedu taustiņu ‘zvanīt’, lai noorganizētu A.Osokina koncertu Balvos. Tomēr uzreiz secināju, ka ģeniāli cilvēki ir vienkārši un pretimnākoši. Turklāt drīz pianistam gaidāmi solo koncerti Berlīnē, Ķīnā un Izraēlā, un mēs viņa sniegumu varējam novērtēt tepat, mājās – Balvos!” gandarīta ir I.Oplucāne.

Turpinājums 3.lpp.

Nākamajā
Padugunī

● “Lipa kust”
Starptautiskais folkloras festivāls
Ziemeļlatgalē

● Apsūdzēta par slepkavību
Tiesas sēde Balvos

Rosina topošo Balvu novadu saukt par Abrenes novadu

Saeimas deputāta Andra Kazinovska palīgs Aigars Bukšs informē, ka 12.augustā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) iepazīstināja Valsts pārvaldes un pašvaldību lietu komisijas Saeimas deputātus ar Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) darba gaitu. VARAM noslēgusi darbu pie attīstības plānošanas dokumenta izstrādes, kurā tapis precizēts pašvaldību iedalījuma modelis ar 36 pašvaldībām. Šis ziņojums ir ievads likumprojektam par jaunu teritoriālo iedalījumu, kas tiks virzīts uz Saeimu. Saeimas deputāts Andris Kazinovskis sniedza priekšlikumu, balstoties uz ATR projektu, apvienojot Baltinavas, Balvu, Rugāju un Viļakas novadus, dot jaunizveidotajam novadam nevis Balvu, bet vēsturisko nosaukumu “Abrene” ar administratīvo centru pilsētā Balvi. Savu priekšlikumu viņš pamatoja ar to, ka Abrenes apriņķis bija pirmās Latvijas Republikas administratīvās teritorijas

Īsziņas

vēsturiskais nosaukums. Pēc Otrā pasaules kara daļa Abrenes apriņķa teritorijas: Purmalas, Kacēnu, Gauru, Augšpils, Linavas, Upmalas pagasti un Abrenes pilsēta, tika iekļauta tagadējā Krievijas Federācijas teritorijā. Tomēr vēl 15 gadus pēc kara, līdz 1959. gada 11. novembrim, pastāvēja Abrenes rajons, kura centrs bija Viļaka. Nosaukums “Abren” ir cēlies no Tālavas dalīšanas līgumā pieminētās “Abrene Adzeles zemē”. Šis apdzīvotās vietas ticamākā mūsdienu atrašanās vieta varētu būt Briēžu ciema pagasta “Abriņas”. A.Kazinovskis uzskata, ka, istenojot administratīvi teritoriālo reformu pašreizējā koncepcijā, ir svarīgi vienoties, balstoties uz kopīgām saknēm vēsturē. Atjaunojot jaunizveidotajam novadam nosaukumu “Abrene”, tiktu vairotu visu pašreizējo novadu emocionālā piederība tajā.

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Mani, kā jebkuru cilvēku, ne tikai rīdnieku, kas izmanto Rīgas sabiedriskā transporta pakalpojumus, satraukušas ziņas masu medijos par galvaspilsētas sabiedriskā transporta nesaimnieciskumu, kas radījis vairāk nekā septiņdesmit miljonu eiro lielus zaudējumus. Valdība solās tos rast valsts budžeta maciņā, jo, raugi, autobusu pāravadījumi tiek dotēti arī no valsts, bet par velti siers mēdz būt tikai peļu slazdā. Gan tas atsauksies arī uz iedzīvotāju maciņiem. Jau tagad brauciens ar sabiedrisko transportu no galvaspilsētas mikrorajona uz centru un no centra atpakaļ uz mikrorajonu izmaksā teju *piecīti*. Līdzīgi ir ar braucieniem no centra uz kādu no galvaspilsētas ārstniecības iestādēm, un atpakaļ. Kur vēl sabiedriskā transporta pakalpojumi, braucot no laukiem uz Rīgu! Cenas pasažieriem nūdien nav draudzīgas. Man nav nekas pret autobusiem un trolejbusiem. Man patīk braukt ar autobusu, jo tagadējos autobusus nevar salīdzināt ar padomju laika sagrabējušajiem braucamrīkiem. Tagad autobusos ir pat internets! Šajā situācijā brīnos tikai par kontrolējošajām institūcijām, kuru mūsu valstī lērums. Kur tās skatās, ja uzņēmums var "iebraukt tādās auzās", kur zaudējumi rakstāmi ar vairākām nullēm? Vēl jo vairāk - pašvaldības uzņēmums! Vai arī tās atmosfēras tikai tad, kad vadzīs, kā mēdz teikt, pilns un lūst, lai pēc atbildīgajām amatpersonām ierastos rokudzelžos. Vai pašvaldības pie mums ir valsts valstī, kurām viss atļauts, tostarp, arī tērēt iedzīvotāju nodokļu naudu, nedomājot, ka iedzīvotājiem vien par to nāksies samaksāt?

Latvijā

Rīgas domei jauna vadība. Domes priekšsēdētāja amatā apstiprināts Oļegs Burovs no partijas "Gods kalpot Latvijai", bet priekšsēdētāja vietnieces amatā ievēlota Anna Vladova no "Saskaņas" partijas, taču arvien pastāv risks, ka šī sasaukuma dome nenostādīs pilnu termiņu un tiks atlaista, ko atzinuši gan vairums domes opozīcijas politiķu, gan jaunievēlētais mērs.

"Baltijas ceļam 30". "Baltijas ceļš", kurā 1989. gada 23. augustā aptuveni 2 miljoni Latvijas, Lietuvas un Igaunijas iedzīvotāju sadēvē rokās, savienojot Baltijas valstu galvaspilsētas - Tallinu, Rīgu un Viļņu, lai pieminētu 1939. gada 23. augustā starp Vāciju un PSRS parakstīto Molotova - Ribentropa pakta un viens otru stiprinātu cīņā par kopīgu mērķi - Baltijas valstu neatkarības atgūšanu, arī pēc 30 gadiem turpina iedvesmot brīvības cīņā visā pasaulē no katalāņu separātistiem līdz demokrātijas piekritējiem Honkongā. Latvijā ar dažādiem piemiņas pasākumiem atzīmēja "Baltijas ceļu" 30. gadadienu. Latvijas Valsts prezidents Egils Levits pauda, ka šis pasākums toreiz bija politisks jauninājums, kaut kas tāds, ko iepriekš neviens nebija izmēģinājis.

Trūkst pedagogu. Tuvojoties jaunajam mācību gadam, brīvas varētu būt ap 500 pedagogu vakances. Iespaidīgāku trūkstošo pedagogu skaitu padara Rīga un Daugavpils. Pamatā pedagogus meklē darbam uz noteiktu stundu skaitu. Līdz ar jaunā mācību gada tuvošanos, notiek arī tradicionālie pasākumi pedagogiem.

Vienojas par rīcības plānu. Iekšlietu ministrs Sandis Ģirģens (KPV LV) ticis ar Policijas priekšnieku Intu Ķuzi un abi vienojušies par rīcības plānu policijas darba uzlabošanai, paredzot lielākas darbinieku rotācijas, tiešo vadītāju atbildības jomas palielināšanu, izmeklētāju atalgojuma pārskatīšanu un citus pasākumus. Rīcības plāns paredz vairākas praktiskas darbības, lai celtu izmeklēšanas kvalitāti, paaugstinātu profesionalitāti, uzlabotu komunikāciju ar sabiedrību.

Pieprasa paskaidrojumu. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce (AP) pieprasījis paskaidrojumu no Dundagas novada domes par lēmumu atbrīvot no amata pienākumu pildīšanas Kolkas pagasta pārvaldes vadītāju. Sakarā ar pagasta pārvaldes vadītāja atbrīvošanu notika vērienīgi iedzīvotāju protesti, klātesot pat īpašo uzdevumu policijai. Novada domes vadība skaidro, ka pagasta vadītājs, veicot pienākumus, rīkojies pēc saviem ieskatiem, neņemot vērā likumdošanu.

(No interneta portāliem www.delfi.lv, [tvnet](http://tvnet.lv), [apollo](http://apollo.lv))

Piedāvā neparastas naktsmājas

Romantiskai naktij zem zvaigžņotas debess

Šogad Viļakas novada pašvaldības izsludinātajā jauno uzņēmēju konkursā drikstēja piedalīties arī pašvaldības darbinieki, ja vien viņu ideja ir saistīta ar tūrismu. Viena no sešām atbalstītajām idejām piedāvā interesantiem vērot zvaigžņoto debesjumu. Vairāk par to stāsta tās autore SANTA KOMANE.

Santa Komane nolēma realizēt visai neparastu ideju, ko pamazām sāka izlolot jau pagājušajā gadā. "Man patīk internetā sekot inovatīvām idejām, ceļotāju blogiem, lasīt dažādas pozitīvas ziņas, ka pasaulē notiek arī labas, ne tikai sliktas lietas. Pašai ļoti patīk ceļot, redzēt, izzināt un sajūst. Tā šķita fantastiska ideja - pietuvināt cilvēkus dabai, tāni pašā laikā saglabājot komfortu un ērtības," par domu izveidot kaut ko līdzīgu sociālajos tīklos noskatītajām norvēģu caurspīdīgajām kupolveida mājiņām, kurās var vērot ziemeļblāzmas, stāsta jaunā uzņēmēja. Lai gan toreiz šī iecere šķita nerealizējama, tiklīdz pašvaldība izsludināja kārtējo projektu konkursu, Santa atcerējās internetā redzēto. "Nolēmu, ka būtu muļķīgi neizmantojot šādu iespēju, un sāku meklēt līdzīgus piedāvājumus. Atradu, ka pastāv tādas burbuļteltis, kas ir laba alternatīva norvēģu kupolveida mājiņām. Sākumā gan vajadzēja saprast, kā tas viss darbojas, un vai tas vispār būs interesanti mūsu iedzīvotājiem. Arī finansiāli tas ir daudz mazāks risks, nekā norvēģu mājas," par idejas attīstību stāsta Santa.

Meklējot un taujājot, topošā uzņēmēja uzzināja, ka šādas burbuļveida teltis uzstādītas tikai vienā Latvijas vietā - Liepājā, Austrumu fortā, kur izvietoti pilnībā caurspīdīgi burbuļi. "Liepājnieki bija ļoti atsaucīgi, sniedzot man daudz informācijas. Viņi ieteica iegādāties burbuļtelti no īpašnieka Jūrmalā, kurš gribēja to pārdot, un tā arī izdarīju," stāsta projekta autore.

Santa apgalvo, ka tāda burbuļteltis, kāda šobrīd uzstādīta kultūrvēstures muzeja "Vēršukalna" teritorijā, ir vienīgā Latvijā, jo Austrumu fortā Liepājā piedāvātā ir nedaudz citādāka. Santa iegādājās burbuļtelti, gaisa pūtēju, gaisa pievadus, skaņas izolāciju, mobilo tualeti, un divguļamo matraci. Pārējo iekārtojumu, kas padara telti omulīgu un patīkamu (segu, gultasveļu, galdiņu, pufus sēdēšanai, paklāju, tējkannu, traukus), viņa nopirka par saviem līdzekļiem. Lai burbuļteltis saglabātu apaļo formu, ko nodrošina gaisa pūtējs, tuvumā jābūt pieejamai elektrībai. Santa ir pateicīga, ka pašvaldība nākusī pretī, ļaujot piedāvāt jauno pakalpojumu "Vēršukalnā". "Tā ir ļoti jauka, klusa vieta. Pagaidām no tiem, kas ir nakšņojuši šajā teltī, esam saņēmuši ļoti labas atsauksmes tieši par atrašanās vietu."

Santa stāsta, ka pēc nelielu tehnisku lietu sakārtošanas, ar pilnu jaudu šis pakalpojums ir pieejams kopš augusta. "Mums joprojām vēl daudz kas jāapgūst un jāsaprot. Cenšamies ņemt vērā visus ieteikumus, ko mums atstāj viesi, un ar katru reizi aizvien pilnveidojam

Foto - no personīgā arhīva

iespēja baudīt romantisku nakti. Burbuļveida teltij 70% virsmas ir caurspīdīga. Līdz ar to, iestājoties tumsai, īpaši skaidrā naktī, rodas sajūta, ka pazūd jumts, un jūties kā planetārijā. Burbuļtelti iespējams nakšņot arī mazāk labvēlīgos laika apstākļos, piemēram, lietū. Tas savukārt izraisīs citas sajūtas. Santa atklāj, ka sevišķi aizraujoša nakšņošana šādā teltī šķiet bērniem, jo viņi jūtas kā kosmosa kuģi: "Tādēļ, ka sākumā, ieejot pa vienām durvīm, tās jāizver, tikai tad var atvērt nākamās."

Foto - no personīgā arhīva

Pie dabas, bet komfortā. Nakšņojot burbuļtelti, sajūties dabas klātbūtni, tajā pašā laikā saglabājot ierastās ērtības. Teltis aprīkota ar divguļamo gultu, sēdekļiem - pufiem, galdiņu un sildītāju. Burbuļa diametrs ir tīs metri, tas ideāli piemērots vai nu diviem pieaugušiem cilvēkiem, vai nelielai ģimenei ar maziem bērniem. "Vairākiem pieaugušiem cilvēkiem telpas būtu pamaz," uzskata Santa.

Foto - no personīgā arhīva

Brokastu vieta. Pēc telti pavadītas nakts, var nobaudīt brokastis turpat "Vēršukalna" verandā.

šo pakalpojumu," apgalvo projekta autore. Viņa atklāj, ka telti var uzturēt ne tikai siltās vasaras naktīs, bet arī aukstākā laikā, jo tā apgādāta ar sildītāju. "Bet pagaidām vēl testēsim, līdz cik vēsam laikam varēsim telti izmantot. Šovasar strādājam tādā kā testa režīmā, bet ar nākamo gadu reklāmēsīsim ar pilnu jaudu," sola Santa. Viņa apgalvo, ka interese par šādu

netradicionālu iespēju ir diezgan liela: "Izrādās, ka jaunām, trakām idejām ir piekrišana. Ir forši, ka mums tepat līdzās var izmantot gan tradicionālas vērtības, gan kaut ko jaunu un mazliet citādāku." Santa neslēpj, ka tūrisma nozarē Viļakā naktsmītņu piedāvājums joprojām ir diezgan neaizpildīta niša.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Turpinājums no 1.lpp.

Kamermūzikas festivālam – 20!

Par to, cik patiešām augsta līmeņa mākslinieka koncertu varēja apmeklēt mūspuses publika, liecina A.Osokina sasniegumi uz Latvijas un visas pasaules mūzikas skatuves. A.Osokins ir pasaules nozīmīgāko pianistu konkursu laureāts, kurš regulāri uzstājas Eiropas koncertzālēs, piemēram, Berlīnes filharmonijā, "Royal Festival Hall" Londonā, "Konzerthaus Berlin", "Alte Oper" Frankfurtē un "La Verdi" Milānā. Respektablā Londonas laikraksta "The Independent" kritiķu vērtējumā A.Osokinam piemīt hipnotizējoša personības pievilcība, plaša un ekspresīva skaņu krāsu palete, kā arī neparasti pārlicinoša dažādu mūzikas stilu izjūta. Turklāt A.Osokins, kurš ir arī Latvijas Lielās mūzikas balvas laureāts, koncertējis kopā ar neskaitāmiem orķestriem, sadarbojoties ar mūsdienu spožākajiem diriģentiem. Sasniegumiem bagātā pianista skatuves partneru vidū ir operdziedātāja Marina Rebeka, "Kremerata Baltica" stīgu kvartets "Quattro Baltica", vijolniece Kristīne Balanas, čelliste Margarita Balanas, Maskavas virtuozu solisti, operdziedātāja Inese Galante, dziedātāja un pianiste Katrīna Gupalo. "Balvos ciemojos pirmo reizi, un bija paties prieks par jauko un silto festivāla atmosfēru. Tā man bija liela laime uzstāties atsaucīgās Balvu publikas priekšā, kas bija ļoti iedziļinājusies ikvienā festivāla koncerta repertuārā. Balvi ar kamermūzikas festivālu var lepoties – brīnišķīgi mūziķi un skaista tās norises vieta. Ar lielāko prieku Balvos atgrieztos vēlreiz. Tas bija neaizmirstams piedzīvojums!" sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" atzina A.Osokins.

Foto - J.Romanovskis

Neparastais mums līdzās

Rozes stāsts caur mīlestības prizmu

Zinaida Logina

Balvu pilsētas iedzīvotāji ievērojuši, ka ik gadu jūnijā Bērzpils ielā, pie frizētavas "Elija", uzdied roze neparastā oranžsarkanā krāsā. Tik kupla un krāšņa, ka cilvēki nereti apstājas, lai pie tās nofotografētos. Taču šī roze, kura jau manīta tirdziņos kā Balvu roze, glabā kādu īpašu noslēpumu...

Bijusi fizikas un matemātikas skolotāja Marija Bleive 1971. gadā apprecējās, ģimenē piedzima bērniņš, un viņai kā jaunajai speciālistei toreizējā Izglītības pārvaldes vadītāja Lilija Baune piešķīra dzīvokli. Tas atradās tieši tajā pašā vietā, kur tagad ir Egītas Circenes frizētava "Elija". "Paskatījāties ar vīru pa logu un nošausminājāties - aiz tā viss bija aizaudzis. Nezāles, lieli apstādījumu koki... Tādi, ka logos pat gaisma neiespīdēja. Nospriedām, ka tiem vajadzētu mazliet nolīdzināt galotnes. Ja pareizi atceros, tajos laikos pilsētā nebija dārziņu vai apzaļumošanas speciālistu. Tā arī izdarījām," stāsta Marija Bleive.

Kad ģimene svinēja piecu gadu kāzu jubileju, vīrs Marijai atveda vairākus rožu stādus. "Šķiet, kādus četrus, īsti vairs neatceros. Rozes iestādījām loga priekšā, es par tām rūpējos, citīgi kopu. Nebija jau agrāk tādu līdzekļu, kādi tagad nopērkami. Kopu, kā pratu. Tomēr trīs rozēs iznīka, nepārziemoja. Izdzīvoja šī, kura tagad priecē garāmģājējus Bērzpils ielā pie frizētavas," atceras Marija. Ziemas sals reizēm mazliet apskādēja auga zaru galiņus, bet saknes neizsala. Veidojās vien jaunas un jaunas atvasītes, un krūms sakuploja.

Dzīve tā iegrozījās, ka ģimenei vajadzēja plašāku dzīvokli, un viņi no Bērzpils ielas pārcēlās dzīvot uz māju Tautas ielā. Sekoja Bērzpils ielas rekonstrukcija, kuras laikā tās malās izraka visus vecos apstādījumus, bet roze palika. Tikusi pie plašuma un gaismas, tā auga plašumā un ziedēja ik gadu jo krāšņāk. "Nezinu, tas ir labi vai slikti, bet roze sevi sargā ar ļoti asiem ērkšķiem. Ne zariņa nenogriez! Duras cauri pat visbiežākajiem cimdkiem. Laikam tāpēc neviens tai pat netuvojas. Smejos, ka to varbūt var izdarīt tikai ar īpašu

aprikojumu. Tagad rozi kopj un sargā frizētavas saimniece Egīta. Viņa man ir stāstījusi, ka daudzi prasa kādu rozes zariņu vai atvasīti, bet atbilde ir - nē, jo krūma dzelzšņainās aizsargbrūņas ir stipras," stāsta Marija. Tomēr vēlme pavairot un izaudzēt vēl šādu rozi gan Marijai, gan Egītai bija liela. Viņas saņēmas un izmānīja no zemes vairākas rozas atvasītes. Vienu Egīta iestādīja zem loga otrā mājas pusē, bet divas Marija aizveda uz laukiem, kur ar vīru tagad dzīvo. Izrādījās, ka ziedlapuņas gan ir tikpat lielas, bet... pavisam citā krāsā, kā meža rozēm. Tas nozīmē, ka no zemes izraktam stādam vairs nebūs to īpašību un ziedu kā mātes augam.

Nosauc par "Balvu rozi"

Nejaušas sakritības pēc kādā tirdziņā Egīta Circene pamanīja rozi, kuras nosaukums bija "Balvu roze", turklāt tā bija tieši tādas krāsas ziediem, kā aiz viņas loga augošajai. Laikam pircējas izbrīns bija tik liels, ka pārdevēja pajautāja, no kurienes pircēja atbraukusi. No Balviem, - skanēja Egītas atbilde. Un tad sekoja pārdevējas rozes stāsts - lūk, Balvos esot tāda pati roze, augot ielas malā, ziedot jo skaisti... Egīta apmuls, domājot, kā tirgotāji nokļuvuši pie potzariem... "Tie bija peoniju svētki Kalsnavā, uz kuriem aizbraucām abas ar mammu. Domāju, arī man jānopērk kāda līdzīga roze un jāaudzina sev dzimšanas dienā. Ejam, tirgotāju daudz. Mammās domas aizņemtas ar peonijām, bet es tik par rozēm domāju. Nu ļoti, ļoti gribējās nopirkt tādu, kuras krāsas tonis ir līdzīgs rozai aiz loga. Tiek vietā, kur tirgo rozes un rādu pārdevējai puķes krāsu, kādu vēlos iegādāties. Jā, viņa saka, - ir tāda "Balvu roze". Pārdevēja aizrautīgi stāsta par to lielo krūmu aiz mana loga, bet es viņai vienlaikus rādu "Facebook" video rullīti ar Marijai reiz dāvāto rozi. Jā, saka pārdevēja, mēs tur bijām un zariņu nolauzām, uzpotējām..." stāsta Egīta. Viņas apmulsums bija vien mirkli, jo ātri saprata, cik labi, ka rozes mūžs turpināsies! Egīta paņēma stādaudzētavas "7 rozēs" informatīvos bukletus, kurus dos visiem interesentiem. Arī Egītas mājās nu augs šāda roze, un droši vien tā aizceļos arī uz citiem dārziem.

Marija un Staņislavs Ligo svētkos. Marija neslēpj, ka, ejot garām rozai Balvos, Bērzpils ielā, pārņem nostaļģiskas atmiņas. Kā nekā laulībā ar vīru Staņislavu aizvadīti jau 48 gadi, un vīra dāvinātajai rozai 29.augustā, viņu kāzu gadadienā, būs jau 43 gadi...

Mīlestībai būs turpinājums, vien Marija Bleive kādā emocionālākā mirklī aizdomāsies, - varbūt šo rozi varēja nodēvēt par Marijas rozi? Bet kā gan tie rožu audzētāji, kuri pa kluso nogrieza potzariņus no viņas mīlestības rozēs, varēja zināt šo stāstu?

Ierosināja Balvu tirdziņu apmeklētāji

Inese un Inguss Murīsi, rožu audzētāji no Valmieras, kuri brauc uz Balviem tirgot rozes, stāsta, ka dažus gadus atpakaļ kādā lauku labumu tirdziņā vairāki cilvēki pienāca un jautāja, vai viņiem pārdošanā ir tā roze, kas augot pie frizētavas. "Protams, radās interese, kā šī roze izskatās, tādēļ, tirdziņam beidzoties, gājām to meklēt. Ieraudzījām, un bijām pārsteigti par tās skaistumu. Tobrīd gan vēl nebija doma, ka varētu šo skaistuli pavairot uzpotējot. Taču, kad nākamajā gadā cilvēki

atkal vaicāja 'Balvu lepnumu' (tā daudzi Balvu iedzīvotāji to dēvēja), nolēmām ziemā, kad potējam rozes, aizbraukt uz Balviem un nogriezt zariņu. Uzpotējām, un jau vasarā Balvos to tirgojām," stāsta rožu audzētāji. Viņi skaidro, ka ir dažādu grupu rozēs - krūmrozēs, floribundrozēs, parka un citās. Parka rožu grupas rozēs ir ar asiem dzeloņiem un ļoti izturīgas ziemā, tās ziemo mūsu klimatā bez piesegšanas. "Tā mēs pie jums atrasto rozi nosaucām par "Balvu parku", jo neviens no cilvēkiem tās nosaukumu nezināja. Daži gan minēja kādu stāstu par mīlestību. Šogad kādā tirdziņā satikām frizētavas īpašnieci, aiz kuras loga zied šī skaistule un kura par to rūpējas, bet arī viņa šīs rozēs nosaukumu nezināja. Tā "Balvu parka" roze ir nonākusi mūsu rožu sortimentā un, to tirgojot, vienmēr seko stāsts par tās izcelsmi," stāsta Inese un Inguss Murīsi.

Izmēģina jaunu pieeju cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem

Katram ir tiesības būt laimīgam

Maruta Sprudzāne

Balvu novada pašvaldība ir to desmit vidū, kurai lemts izmēģināt Labklājības ministrijas piedāvāto projektu, īstenojot jaunu pieeju sociālo pakalpojumu nodrošināšanā pilngadīgajiem ar garīga rakstura traucējumiem. Projekta ieviešanai sešpadsmit mēnešu garumā, sadarbojoties ar desmit cilvēkiem, sekos līdz sociālā darbiniece VIJA VĀRTUKAPTEINE. Laikraksts viņu iztaujāja, lai uzzinātu ko vairāk par šo projektu.

Lūdzu, raksturojiet šī projekta būtību.

-Varētu teikt, ka tā ir viena liela projekta otrā daļa. Atgādināšu, ka pirmā daļa attiecās uz bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuri dzīvo ģimenēs. Arī tas bija izmēģinājumsprojekts ar mērķi noskaidrot, vai individuālā budžeta metode attaisnojas. Šis projekts vēl nav beidzies, pakalpojumu sniegšana bērniem pagarināta līdz septembra beigām, pēc tam oktobrī izdarīsim kopsavilkumu. Savukārt tagad Balvu novada pašvaldība ir noslēgusi sadarbības līgumu par 155 tūkstošiem 605 eiro, lai īstenotu vēl otru izmēģinājumsprojektu. Tā būs pakalpojumu sniegšana desmit cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, kas sāksies ar novembri.

Pieteikšanās šim projektam jau ir beigusies.

-Jā, saņēmti iesniegumi no 16 cilvēkiem. Tas ir vairāk, nekā plānots. Atsaucība bija pietiekami laba, taču dažiem nācās meklēt no ārstiem izziņu, lai pamatotu garīgo saslimšanu, jo iepriekšējās izziņas vairs nederēja. Visu informāciju par dalībniekiem esam nosūtījuši Labklājības ministrijai, un tā arī izvērtēs, veicot atlasī un izvēloties desmit cilvēkus. Viņi visi ir Balvu novada iedzīvotāji ar garīga rakstura traucējumiem, kurus var nosacīti iedalīt divās grupās. Cilvēki ar intelektuāla rakstura traucējumiem un otri ar psihiska rakstura saslimšanām vecumā no 18 līdz 57 gadiem. Starp šiem sešpadsmit septiņi ir vīrieši.

Vai izmēģinājumsprojekts ko jaunu liek apgūt arī pašiem sociālajiem darbiniekiem?

-Šī projekta sakarā nākas mācīties un apgūt jaunas zinības arī mums, sociālajiem darbiniekiem. Apgūsim, piemēram, jaunu vērtēšanas metodi, ar kuras palīdzību varēs secināt, kādi pakalpojumi garīga rakstura cilvēkiem nepieciešami, kas atbilstu konkrētā cilvēka vēlmēm un nepieciešamībai. Šo vajadzību apmierināšanai centisimies piemeklēt arī atbilstošus pakalpojumus.

Kāpēc tas saucas izmēģinājumsprojekts?

-Tajā izmēģina tieši šo pieeju – metodiku. Projekta beigās apkopos rezultātus, izdarīs secinājumus un acīmredzot šo metodiku centīsies ieviest visā Latvijā.

Pastāstiet par paredzētajiem pakalpojumiem, ko

Sociālā darbiniece.

Vija Vārtukapteine ir alūksniete, taču tagad strādā pilnas slodzes darbu Balvu novada pašvaldības Sociālajā dienestā. Pati saka: "Man patīk jauni projekti un idejas. Sociālo pakalpojumu darba specifika nav sveša, jo ar to biju saistīta arī iepriekšējā darbā. Tagad iepazīstu Balvu cilvēkus, un man te patīk."

Foto - M.Sprudzāne

varētu saņemt projektā iesaistītie?

-Nosaukšu dažus, bet katram cilvēkam tie būs izvēlēti individuāli. Šobrīd iespējamie ir: speciālistu konsultācijas un atbalsts - kā psihologs, psihoterapeits, ergoterapeits, fizioterapeits, logopēds. Paredzētas atbalsta grupu nodarbības, lai uzlabotu dzīves prasmes. Nodarbības būs iespējamas te uz vietas, un to jau pierāda iepriekšējā projekta laikā notiekošie pakalpojumi. Piemēram, notiek mūzikas terapija, pasniedzējs brauc no Cēsaines, notiek mākslas terapijas nodarbības, pasniedzējs brauc no Rīgas. Meklējam un aicinām šos speciālistus, un viņi arī brauc pie mums. Ir paredzēti pakalpojumi, kuru pie mums pagaidām nav, bet tos ieviesīsim ar laiku, izmantojot citu projektu. Tie plānoti Vidzemes ielā, bijušajā "Atvasaras" mājā. Vēl varētu būt asistenta pakalpojums, kas nav domāts kā pavadonis, bet kurš ir kopā ar personu mājās, uz ielas un tamlīdzīgi. Vēl iespējams atelpas brīža pakalpojums, dodot iespēju veltīt laiku atpūtai līdz cilvēkiem, kuri ikdienā rūpējas par garīgi slimo ģimenes locekli. Interesants izklausās atbalsta personas pakalpojums, ko sniegs biedrība "Zelda". Tā mērķis ir iemācīt slimajam pašam pieņemt ikdienas dzīves lēmumus.

Saprotams, ka vienam cilvēkam nebūs pieejams pilnīgs viss iespējamo pakalpojumu klāsts.

-Maksimālais vai minimālais skaits gan nav noteikts, taču būs noteikts individuālais budžets uz gadu, un tā ietvaros, zinot pakalpojumu izcenojumu, cilvēkam arī ielānos nepieciešamākos un atbilstošākos viņa vajadzībām. To darīs ministrija.

Kāds Jums pašai radies priekšstats, iepazīstoties ar projekta dokumentāciju un arī informāciju par tā dalībniekiem. Vai šiem desmit cilvēkiem dzīve spēs mainīties aptuveni gada laikā?

- Abu piesaukto izmēģinājumsprojektu mērķis ir uzlabot cilvēkam dzīves kvalitāti. Varam skaisti pateikt, - jebkuram cilvēkam jābūt laimīgam. Ir vecāki, kuri saviem bērniem invalīdiem ļoti vēlas piedāvāt dažāda veida pakalpojumus, un šis iepriekš piesauktais deva šādu iespēju. Kāds varbūt to arī nevēlas, jo cilvēki ir dažādi. Bet kopumā, uzskatu, individuālā budžeta metode sevi attaisno, to pielieto arī citās valstīs. Ja arī Latvijā tam atradīsies finansējums, šāda sociālo pakalpojumu sniegšanas metode varēs turpināties.

Nereti sabiedrībā izskan skepse, ka kādai iedzīvotāju grupai ar Eiropas naudas atbalstu pievērs pastiprinātu uzmanību, bet citiem tā nav. Izskan arī jautājums, cik lietderīgi tas ir?

- Protams, cilvēki var dzīvot un darīt tā, kā vēlas, vienkārši dažiem nav dota tāda iespēja. Tiem, kuri gadiem dzīvojuši aprūpes iestādēs, bijusi liegta iespēja dzīvot tāpat kā pārējiem. Un arī slimajiem ir savas vēlmes un varēšana. Šis projekts nav jāsaprot kā veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana, tie ir sociālās rehabilitācijas pakalpojumi. Mērķis ir integrēt cilvēkus ar garīga rakstura saslimšanām sabiedrībā, lai viņi paši spētu pieņemt lēmumus, iemācīties jaunas prasmes un ar atbalstu spētu dzīvot paši savu dzīvi. Īstenībā ļoti daudzi tā arī dzīvo. Jāsaprot, ka institūcija nav tas labākais cilvēkam.

Vai prātīsim paņemt atvēlētos miljonus?

Iedod makšķeri, lai zivi mācās izvilkēt paši!

Ingrīda Zinkovska

Dažādu Eiropas Savienības fondu naudas administrētāji, tiekoties ar iedzīvotājiem, ne reizi uzsvēruši, ka šo naudu nedala uz galviņām, cilvēkiem pašiem jānācās nopelnīt, liekot to lietā. Vārdu sakot, Eiropa mums iedod makšķeri, bet zivs jānācās izvilkēt pašiem. Par šādu zivi kļuvusi arī degradēto teritoriju atjaunošana, izmantojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzekļus - "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas, atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām", kas notiek Latgales plānošanas reģionā, kā arī Alūksnes novadā. Latgales attīstības programmā līdzekļus piešķir attīstības centriem, par kādu mūspusē uzskata Balvus. Taču pieņemti Ministru kabineta noteikumi, kas šos līdzekļus atļauj izmantot lauku apvidos, tādēļ tie pienākas arī Baltinavas, Viļakas, Rugāju novadiem.

Realizē degradēto teritoriju atjaunošanas programmu

Latgales programma paredz līdzekļu ieguldījumu Latgales reģiona un Alūksnes novada pašvaldību teritorijās ne mazāku

kā 61 467 090 eiro, tai skaitā ERAF finansējums 52 247 026 eiro un nacionālais finansējums ne mazāks kā 9 220 064 eiro.

"No plānotajiem 16 objektiem divi pabeigti - Alūksnē, Rūpniecības ielā 1, uzbūvēta industriālā teritorija ar uzņēmējdarbībai piemērotu ēku, kā arī veikta Rūpniecības un Ganību ielu pārbūve. Jaunizveidotā industriālā teritorija aprīkota ar uzņēmējdarbības veikšanai nepieciešamajām inženierkomunikācijām - elektroapgādi, ūdensapgādi, laukumu ar cieta segumu. Uzbūvētā industriālā ēka sastāv no ražošanas un noliktavas telpām 876,5 km² platībā, kā arī biroja un tehniskajām telpām 115,1 km² platībā. Ēkas kopējā platība 991,6 km². Šī teritorija uzņēmējam turpmākai izmantošanai nodota izsoles kārtībā. Savukārt Daugavpils novadā ekspluatācijā nodota vieglās rūpniecības ražošanas teritorija ar ēku ar kopējo platību 998,10 km². Vēl par 12 objektu būvniecību noslēgti līgumi ar ERAF par summu 44 754 405 eiro. Tas ir 86% no pieejamā finansējuma, un ir labs rezultāts. Sadarbojoties Ziemeļlatgales novadiem, uzsākta arī ERAF līdzekļu apguve Balvu un kaimiņu pašvaldībās Viļakā, Rugājos un Baltinavā," informē Latgales plānošanas reģiona speciāliste INGRĪDA BERNĀNE.

Kopš pašvaldībās realizē Latgales programmu, izveidotas 37 jaunas darba vietas Līvānu novadā, atjaunoti 49,2 hektāri

degradēto teritoriju Alūksnes novadā (kopā plānots atjaunot 125 hektārus un radīt 861 darba vietu), taču rezultātus var deklarēt trīs gadu laikā pēc līdzekļu realizēšanas, līdz ar to rezultāti tiks sasniegti vēlāk.

Kādi ir galvenie ieguvumi uzņēmējam? Sakārtotas teritorijas ar inženiertehnisko nodrošinājumu, uzbūvēti angāri, rekonstruētas telpas uzņēmējdarbības nodrošināšanai, rekonstruēti pievedceļi ražošanas teritorijām. Proporcioniāli ieguldītajai ERAF summai, teritorijā uzņēmējiem ir jāveic nefinanšu investīcijas, kas palielina visu pasākumā iesaistīto pušu - gan pašvaldības, gan uzņēmēju - atbildību par sasniegto rezultātu ilgtspēju.

Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētājs GUNĀRS UPENIEKS uzsver: "Tā kā šie ir sadarbības projekti, kurus ievieš pēc jaunā modeļa - reģionālās vai nacionālās nozīmes centri sadarbībā ar blakus esošām pašvaldībām, jāuzteic pašvaldību sadarbšanās un aktivitāte, jo pilnīgi visu sadarbības grupu teritorijās notiek projektu ieviešana. Vēl vairāk, pēc esošā modeļa ir apzināta vēl 21 projektu ideja par kopējo finansējumu virs 33 miljoniem eiro nākamajam Latgales programmas posmam, vairākas pašvaldības ir tehniskā gatavībā uzsākt projektu ieviešanu."

Turpinājums 8.lpp.

Dara to, kas patīk

Audzē dažādu šķirņu tomātus

“Agrāk tomātus audzēja vecmamma un mamma, pie viņām arī to iemācījos. Uzsākot patstāvīgu dzīvi, gribējās pamēģināt izaudzēt šo gardumu pašai. Pirms desmit gadiem vīrs uzcēla pirmo siltumnīcu, pēc laika vēl vienu, un uzbūvēja arī šogad – krietni lielāku par iepriekšējām. Tomātu raža ir burvīga,” stāsta SOLVITA FOGLE no Vectilžas pagasta.

Nodēvē par godu vecmammai

Apskatot siltumnīcas, pārsteidz tomātu šķirņu dažādība, krāsu bagātība un pilnie ķekari, kas tā vien gaida savus lasītājus. Par katru šķirni saimniecei savs stāsts – daļu sēklu dāvinājis māsas vīrs Aldis, daļu iegādājusies pati no daudziem zināmās tomātu audzētājas Ilgas Bražūnes. Savukārt vienas šķirnes tomātiem, ko audzē gadu gadiem, nosaukums nav zināms. Tie mantoti no vecmammā Marcijannas Ivanovas, tādēļ tiek mīļi dēvēti par ‘Marciti’. Ienācēju siltumnīcā kā pirmie sveicina tumšie, pat var teikt, ka melnie tomāti – ‘Zilā roze’, turpat blakus aug violette ‘White blue’, tālāk dzeltenīgi zaļie ‘Russian green’, rozā krāsā tērpušies ‘Tētuks’, tumšie ‘Šokolāde marmelāde’, dzeltenie ķiršu tomātiņi, kas īpaši garšo Solvitas meitai, jo ir mazi un saldi, oranžie ‘Marcīte’, sarkanie ‘Amatieris’, dzeltenie ‘Banānu krēms’ (ar izteikti maigu garšu) un ‘Pirmais palīgs’. Otrā siltumnīcā vieta atvēlēta oranžajiem ‘Buratino’ šķirnes tomātiem, kuru augļu spicais gals mazliet atgādina Buratino degunu. Šie augļi ir miltaini, no mājīniekiem vislabāk garšo Solvitas vīram. Savukārt dēls

Foto - A.Kirsanovs

Jaunajā siltumnīcā. “Pieredze tomātu audzēšanā rodas ar laiku,” pārliecināta Solvita Fogle. Desmit gadu laikā viņa uzkrājusi daudz zināšanu, gan apmeklējot seminārus, gan darbojoties savā saimniecībā.

uzturā izvēlas tās šķirnes, kuru augļi nav miltaini, bet Solvitai garšo visi tomāti, ne par velti viņa sevi dēvē par tomātu fanu.

Garšo kopā ar sieru un baziliku

Polikarbonāta siltumnīcas būvēšana, kā stāsta saimniece, izmaksāja ne mazums līdzekļu. Prieks, ka tētis iedeva koka materiālu no sava meža, ka vīrs uzcēla. Tomātu audzēšanā neizmanto ķīmiju, izlīdzas ar

nātru virču, bet augsne ir iestrādāti trušu un zirgu mēsli. Siltumnīcās audzē pašu vajadzībām arī gurķus, smaržai un garšai atvēlēta vieta kādam bazilika stādījumam. Vasarā Solvita ik dienu aprauga un vēdina siltumnīcas, laista stādus, lauž tomātiem pazares, skatās, lai neieviešas kāda slimība, uzmanās, lai no kartupeļu lauka neienes puvi. Tā kā nodarbošanās patīk, tad darbs grūtības nesagādā. Ikdienā saimniece labprāt tomātus liek dažādos salātos. Labāk tie garšo kopā ar

Foto - A.Kirsanovs

‘Buratino’ tomāti. Šo šķirni izvēlas tie, kuriem garšo maigi un miltaini augļi.

“Mocarellas” sieru, baziliku un olīveļļu, pavisam drīz tiks augļus burciņās, gatavojot ierastos tomātus želatīnā. Ik gadu, lai saglabātu iecienītās tomātu šķirnes, viņa savāc sēkliņas, ko pavasarī sēj, un audzē stādus. Šopavasār piedāvāja iegādāties stādus arī citiem, bet interesentu bija nedaudz. “Iespējams, ka katrs pats vēlas izaudzēt savai siltumnīcai vai dārzam stādus,” spriež Solvita.

Izvēlas ilggadīgus augus – cidonijas

Vietā, kur pirms astoņiem gadiem ganījās govīs, šobrīd plešas cidoniju un smiltsērķšķu platības. “Cidonijas izvēlējamies tāpēc, ka gribējām iestādīt ko ilggadīgu, kā arī tādēļ, ka apkārtnē nav nemaz tik daudz šo ogu audzētāju,” stāsta MODRĪTE un AINĀRS KAĻVI Rugāju novada “Tikaiņos”.

Uzsāk ogu vākšanu

Piemājas saimniecībā “Liepiņi” ar ogu krūmiem apstādīta vairāk nekā 5 ha platība, lielāko daļu atvēlot cidonijām. Stādi vēl jauni (uz augļiem var cerēt trešajā, ceturtajā gadā pēc iestādīšanas), ne visi jau ražo, kā arī daļu ražas, īpaši smiltsērķšķiem, ietekmēja pavasara salnas. Savukārt cidoniju laukā, kur pagājušajā gadā iestādīja 5000 stādu, aptuveni 300 stādi ziemā izsala. “Esam sapratuši, ka ap cidonijām nevajag visu tīri un glīti apravēt, ir jāatstāj arī mazliet zāle, kas aizsargā no aukstuma,” stāsta saimnieks. Gar ogu krūmu rindām viņš nobrauc ar traktoru, nofrēzē glītu zemes maliņu, ko ik pa laikam nāk palīgos uzirdināt mežacūkas. Par šo dzīvnieku klātbūtni saimnieks nav īpaši priecīgs, lai arī ogas mežacūkas neēd, bet tikai izraknā zemi.

Aiz cidoniju laukiem 1,5 ha zemes šogad atstāja papuvē, kur nākamgad plāno iestādīt vitamīniem bagātās ogas. “Cidonijas lietojam uzturā regulāri, iespējams, tāpēc neslimojam,” saka Modrīte.

Citas cidonijas jau vācamas, bet citi krūmi vēl tikai briedina ražu. Mūsu ciemošanās reizē saimnieki uzsāka vākt ražu no lauka, kas atrodas vistuvāk mājām, iestādīts kā pirmais pirms vairākiem gadiem. “Strādājot šajā laukā, pieļāvām vairākas kļūdas. Piemēram, rindstarpas izveidojām par tuvu. Krūms uz sāniem izplešas aptuveni 1,5 m platumā. Lai varētu izbraukt ar traktoru, jāatstāj bija vairāk vietas. Jaunajos laukos jau rindstarpu platumi ir lielāki – četri metri,” atklāj Ainārs. Pirmos stādus viņi kādreiz stādīja ar lāpstu, tagad izmanto tehniku. Ogu vākšana parasti notiek augusta beigās un septembra sākumā. Divu nedēļu laikā pēc nolaišanās augļus realizē vai pārstrādā.

Foto - A.Kirsanovs

Cidoniju laukā. “Stādi ražo augļus divdesmit piecus gadus,” stāsta Ainārs Kaļva.

Spiež sulu, gatavo sīrupu

“Stādam vairāku šķirņu ogas, lai savstarpēji putekšķņojas. Ja iestādīsim vienas šķirnes cidonijas, augļu nebūs,” pārliecināts saimnieks. Viņš ir apņēmības pilns uzsākt nozari – ogu audzēšanu – turpināt. Turklāt pēc kāda laika cer vairāk pievērsties augļu pārstrādei.

Saimnieki spriež, ka šogad varētu iegūt aptuveni vienu tonnu cidoniju. No tām Modrīte un Ainārs spiedīs sulu, gatavos sīrupu, ogas piedāvās arī pircējiem tirgū. Cidoniju sīrupa gatavošana, kā stāsta saimniece, nav sarežģīta – no ogām izspiež sulu (ogas vispirms jāsamal), pievieno cukuru,

Foto - A.Kirsanovs

Meitene mežacūkām. Lai ierobežotu mežacūku viesošanos ogu laukos, saimnieks dzīvnieku atbaidīšanai izveidojis meiteni, kuras apģērbus ik pēc kāda laika iesmaržina. Turklāt smaržas ir jāmaina, lai mežacūkas nejūtas droši, jo šņukurs saoz ko nebijušu.

un liek pagrabā, vai arī ogas sagriež mazos gabaliņos un apber ar cukuru, tas dabīgi izvelk cidoniju sulu un veidojas sīrups. To var pievienot tējai vai dzert kopā ar ūdeni, kas nu kuram labāk garšo.

Eiropas brīvprātīgais darbs

Ja ļoti pacenšas - sapņi piepildās

Balvu profesionālās un vispārīzglītojošās vidusskolas absolvente AGITA MATULE šovasar pierādīja, ka, kaut ko ļoti vēloties un mērķtiecīgi uz to tiecoties, iespējams sasniegt jebkuru mērķi. Viņas sapnis bija kādu dienu apmeklēt pasaulē lielāko mūzikas, kultūras un mākslas festivālu "Sziget" Ungārijā. To viņai izdevās īstenot šogad augusta pirmajā pusē.

Sākumā šķita nereāli

Pasaulē lielākā mūzikas, kultūras un mākslas festivāla "Sziget" jeb tulkojumā no ungāru valodas "Sala", kas norisinājās no 7. līdz 13. augustam, nosaukums atspoguļo notikuma vietu - 108 hektārus lielo Donavas salu, kas atrodas pašā Ungārijas galvaspilsētas Budapeštas sirdī. Festivālā piedalījās ne vien pasauleslaveni mūziķi, cirka mākslinieki, teātra trupas, bet notika arī izglītojošas lekcijas un dažādi kultūras pasākumi. Festivāla apmeklētāju skaits šogad sasniedza 530 tūkstošus, bet savu palīdzību tā organizēšanā sniedza 1100 brīvprātīgie, kuru vidū bija arī Agita Matule.

"Par nokļūšanu festivālā "Sziget" sapņoju jau četrus gadus, jo mūzika un koncerti ir mana stihija. Taču vienmēr domāju, ka tas būs nereāli, jo Ungārijā ir tālu, un arī cenas uz šo festivālu ir ļoti lielas," par savu senloto, līdz šim šķietami nepiepildāmo sapni stāsta jaunie. Agita tik ļoti vēlējas nokļūt šajā pasākumā, ka vienā brīdī nolēma - par spīti visiem šķēršļiem, viņai tur jānokļūst. Taču uzzinājusi, ka biļete maksā 400 eiro, neskaitot ceļa izdevumus, pērn viņa nolēma pieteikties strādāt festivālā par brīvprātīgo. "Diemžēl mani nepaņēma. Domāju, ka pieredzes trūkuma dēļ. Tādēļ pastrādāju par brīvprātīgo dziesmu svētkos, tad arī Rīgas modes nedēļā, un šogad mani paņēma," priecājas balveniete. Agita neslēpj, ka, uzzinot šo jaunumu, acis pat saskrēja laimes asaras - tik ļoti viņa to vēlējas.

Apmeklēja iemīļotāko mūziķu koncertus

Festivāls "Sziget" ir viens no vērienīgākajiem izklaides pasākumiem pasaulē. Tajā uzstājas vairāk nekā tūkstoš mūziķu un citu skatuves mākslinieku, bet skatītāju daudzums mērāms simtos tūkstošu. Lai to organizētu, jāiegulda milzīgs darbs un vajadzīgi daudzi palīgi. Šo lomu parasti pilda brīvprātīgie, kuru vidū līdz ar citiem jauniešiem no visas pasaules bija arī Agita.

Balveniete stāsta, ka festivāls bijis izcili labi organizēts - bija padomāts par katru vismazāko sīkumu. Par labo organizāciju liecināja kaut vai tas, ka karstajā laikā, kad gaisa temperatūra sasniedza gandrīz +40 grādus, ugunsdzēsēju mašīnas aplaistīja cilvēkus ar aukstu ūdeni.

Tā kā brīvprātīgie strādāja maiņās, pa sešām stundām dienā, Agita izmantoja izdevību noklausīties visu iemīļotāko mūziķu koncertus, tostarp grupas "Catfish and the bottle men", "Jungle", "Post Malone", "Mackemore", "Twenty one Pilots" un citu pasaulē populāru mūziķu uzstāšanos, kurus ieraudzīt dzīvajā viņa sapņoja jau sen. "Kopumā apmeklēju vairāk nekā 30 koncertus," lepojas mūzikas fane.

Agita stāsta, ka strādāt brīvprātīgo darbu šādā festivālā bija liela privilēģija un ļoti izdevīgi materiālajā ziņā. "Brīvprātīgajiem bija pašiem sava apsargāta telšu pilsētiņa un viena bezmaksas ēdienreize dienā. Tas bija ļoti izdevīgi, jo tur viss maksāja ļoti dārgi. Turklāt brīvprātīgie varēja iekļūt koncertos pa speciālām ejām, nestāvot garajās rindās," dažas no priekšrocībām min jaunie.

Agitai paveicās arī ar darba pienākumiem - viņa strādāja telefonu uzlādēšanas punktā: "Cilvēki nāca pie mums iznomāt pārnēsājamās uzlādēšanas iekārtas jeb powerbank." Viņa uzskata, ka šis darbs, salīdzinot ar citiem, vairāk līdzinājās atpūtai: "Darbs bija ļoti interesants, satiku daudz dažādu cilvēku. Iepazinos ar brīvprātīgajiem no Austrālijas, Kanādas, ASV, Izraēlas, ļoti daudziem itāļiem, vāciešiem, francūžiem. Kompānija bija tik forša, ka mums bija ļoti grūti atvadīties. Vēl ilgi būšu šī festivāla emociju iespaidā," pārliecināta jaunie.

Jauna un bezbailīga

Brīvprātīgais darbs šāda mēroga festivālā, turklāt ārzemēs, bija lielisks mēģinājums patstāvīgas dzīves sākumam. Tā kā Budapeštā Agita ieradās viena, viņai bija patstāvīgi jānokļūst festivāla norises vietā. Līdzī bija jāņem arī sava telts, jāiziet neliela medicīniskā pārbaude un jau nākamajā dienā jāsāk pildīt darba pienākumi. Visa komunikācija notika angļu

Foto - no personīgā arhīva

"Sziget" festivāls. Šo mūzikas un kultūras festivālu apmeklēt sapņo daudzi jaunieši visā pasaulē. Agita, kurai paveicās tur nokļūt, stāsta, ka festivāla moto bija "Mīlestības revolūcija": "Tas viss bija par mīlestību, par zaļu dzīvesveidu, par dabas saudzēšanu. Koncertu starplaikos notika īsas 15 minūšu lekcijas par ekoloģijas problēmām, par vides saudzēšanu." Festivāla laikā, ievērojot ekoloģiska dzīvesveida principus, neizmantoja plastmasas salmiņus, bet vienreizējo plastikāta krūziņu vietā katram izsniedza krūzi, kurā varēja saņemt dzērienus visa festivāla laikā. Teritorijā bija izvietotas daudzas atkritumu šķirošanas miskastes un izveidota pat komposta kaudze.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar grupu "Carnival Youth". Agita nebija cerējusi festivālā satikt latviešus, tādēļ liels bija viņas prieks, kad izdevās apmeklēt grupas "Carnival Youth" koncertu Eiropas skatuvē, bet pēc koncerta ar viņiem aprunāties un nofotografēties.

Foto - no personīgā arhīva

Ar festivāla karogu. No darba brīvajā laikā Agita paguva apmeklēt vairāk nekā 30 populāru mūziķu koncertus.

valodā, un Agita apgalvo, ka tas viņai nesagādāja grūtības.

Lai gan festivālā "Sziget" gūtās emocijas joprojām silda Agitas sirdi, pavisam drīz viņu gaida jauns, ne mazāk satraucošs notikums - došanās studēt uz Dāniju. "Pagaidām par to ļoti, ļoti uztraucos. Lai gan festivālā man draugi teica: "Tu taču viena spēji atbraukt uz Ungāriju, uz šo festivālu,

Foto - no personīgā arhīva

Tikko ieradusies. Uz Ungāriju Agita ceļoja ar autobusu, jo tas bija lētāk. Lai vieglāk atrastu festivāla norises vietu, viņa jau iepriekš sazinājās ar citu brīvprātīgo, ar kuru satikušies Budapeštā, abi kopīgi uzmeklēja salu galvaspilsētas centrā.

Foto - no personīgā arhīva

Pie galvenās skatuves. Festivāla plašajā teritorijā bija uzstādītas vairākas skatuves, kurās vienlaikus notika dažādi koncerti un citas aktivitātes. Vislielākā no tām varēja satilpināt aptuveni 60 tūkstošus skatītāju.

kāpēc tu baidies braukt uz Dāniju studēt?!" Tāpēc ceru, ka viss būs labi. Es pat uz sava kreklīņa esmu izšuvusi uzrakstu: "Jauna un bezbailīga." Agita uzskata, ka Ungārijā gūtā pieredze izrādījās ļoti vērtīga un viesā viņā arī lielāku pašpārliecinātību pirms studijām Dānijā.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Kāju veselība – svarīgi ikvienam

Nav domāts tikai smalkām kundzēm

Vasarā šim speciālistēm darba ir daudz vairāk nekā ziemas mēnešos. Vismaz tā liecina darba pieredze. Taču kopt kāju pēdas, lai neiedzīvotos nopietnās problēmās un labi justos, ir svarīgi vienmēr. Gulbenē strādā podoloģe ALISE VALAINE-KALNIŅA, kuras pakalpojumus izmanto arī Balvu puses iedzīvotāji. Kas raksturīgs viņas medicīniskajai aprūpei, un kādēļ cilvēkiem tie nepieciešami, - saruna ar jauno speciālisti.

Iepazīstiniet ar sevi mūsu laikraksta lasītājus!

-Strādāju "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā" un uz Gulbeni braucu divas reizes nedēļā, ja ir pierakstījušies daudz pacientu. Vienlaikus esmu arī pedagoģe un turpinu izglītoties šajā jomā. Man ļoti patīk darbs ar bērniem. Man pašai ir četrus gadus veci dviņu puikas, un pamatdarbs ir pamatskolas pirmsskolā, kur strādāju par audzinātāju. Priecē, ka skolas piedāvā iespēju braukt un pasniegt veselības mācības stundu, jo pareizi novērtēt, ka mācīt pēdu aprūpi būtu jāsāk iespējami agri. Īpaši svarīgi tas kļūst tiņu vecumā, kad pusaudži pievērs sev pastiprinātu uzmanību un savā intīmajā zonā neļauj iejaukties citiem.

Kādēļ jums pašai radās interese apgūt tieši šādu medicīnas darba jomu?

-Pēc ģimnāzijas sāku meklēt studiju iespējas. Ieinteresēja Latvijas universitātes Paula Stradiņa medicīnas koledža, jo tur varēja izglīties bez maksas. Tas pavēra man reālu iespēju studēt divus ar pusī gadus un arī praktizēties. Protams, nebija viegli, jo medicīna ir ļoti sarežģīta joma. Podoloģija it kā ir šaura specialitāte, kas ietver pēdu medicīnisko aprūpi līdz celim, taču studiju laikā jāmācās un jāapgūst visa cilvēka anatomija, visas tās pašas zinības, ko studē jebkurš ārsts. Studijas bija interesantas, man iepatikās, radās arī draugi, un tagad jau esam labi kolēģi, ar kuriem prieks satikties un parunāt arī par darbu.

Kāju aprūpe nozīmē saskari ar svešiem cilvēkiem, droši vien arī pamatīgas problēmas un ne visai patīkamus skatus. Kā to visu uztverat?

-Jau apgūstot pedikīra prasmes, pārliecinājos, ka man šis darbs patīk. Zinu, ka cilvēki, atnākuši pie manis pirmo reizi, ir sakautrējušies, varbūt pat nobijušies. Zinu, ka pacienti reti kad par šo tēmu runā ar savu ģimenes ārstu, un lauku vidē šādas procedūras nav ikdienišķas. Sākumā cilvēki ir jāiepazīstina, jāiedrošina, jo pēdu aprūpe, tāpat kā masāžas, nav domāta tikai gados jauniem cilvēkiem vai smalkām dāmām. Labsajūta ir svarīga jebkurā vecumā.

Podoloģija, šķiet, ir samērā jauna nozare?

-Latvijā tā pazīstama aptuveni desmit gadus, un tas nav daudz. Tāpēc nav jābrīnās, ka daudzi iedzīvotāji patiešām nezina, ka ir pēdu aprūpes speciālisti, pie kuriem var griezties sakopt pēdas un nagus, un tas ir normāli. Esmu ārstnieciska persona, pie kuras var griezties, lai novērstu veselības problēmas.

Kas ir aktuāli tagad vasarā?

-Gan sievietēm, gan vīriešiem ir plašājoši papēži, kas rada sāpes staigājot. Traucē varžācis, kārpas, ko ne vienmēr atpazīst un nezina, kā rīkoties. Gadās arī ieauguši nagai, pat bērniem, ja nepareizi apgriež nagus. Ir stipri svīstošas kājas, kas sagādā problēmas. Un ir arī sēnišu skartos pēdas un nagai, kas mūsdienās ir ļoti izplatīta parādība, un šīs slimības ir grūti ārstējamās. Nereti cilvēki aptiekās uz savu roku sapērkas dažādus dārgus līdzekļus, bet rezultāta sēnišu uzveikšanai nav. Vajadzētu, lai speciālists vai farmaceits pastāstītu, ka tikai viens noteikts līdzeklis diemžēl saslimšanu uzveikt nepalīdzēs. Sēnišu skartos nagus var izārstēt, tikai kombinējot vairākus ārstniecības veidus, kas ietver pēdu aprūpi, lokālu līdzekļu izmantošanu pēc receptēm, arī dermatologa kontroli.

Ko liecina jūsu darba pieredze - vai ārstēšana izdodas tiem, kuri to vēlas un dara?

-Tieši jāuzsver, kuri vēlas aktīvi līdzdarboties, jo šajā procesā ir svarīga paša pacienta atsaucība un līdzdarbošanās. Daudz kas jādara arī pašam mājās, turklāt ļoti regulāri un cītīgi. Ziemas mēnešos, manuprāt, ārstēties būtu pat ērtāk, jo sēnišu skartos nagus nākas pamatīgi apvilēt, un tad kājas izskatās ne visai labi.

Kādaļ vispār cilvēkiem vajadzētu būt attieksmei pret savām pēdām?

-Sāksim jau ar bērniem, kuriem arī jāievēro higiēna, bet viņiem tas ir jāiemāca. Regulāri jāmaina apavi, telpās nevajadzētu dzīvot ar āra apaviem. Ieteiktu nestaigāt apavos bez zolēm, lai viņi neapavos, kādus sievietes valkā vasarā.

Foto - M.Sprudzāne

Jaunā podoloģe. Alise Valaine-Kalniņa strādā SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" ambulatorajā daļā. Visu vajadzīgo aprīkojumu darbam sarūpējusi slimnīca. Ar pakalpojumu izcenojumu var iepazīties slimnīcu apvienības mājas lapā. Podoloģe to raksturo kā draudzīgu. Piemēram, pilna pēdas aprūpe maksā 15 eiro. Speciāliste ir atsaucīga informācijas sniegšanai arī telefoniski. Alises atziņa: "Strādājot šo darbu, esmu sapratusi, ka man nav bail no svešām kājām un tur redzamajām problēmām. Aprūpēju arī pacientus ar čulām. Man patīk rast gandarījumu, izjūtot patīkamo apziņu, ka varu palīdzēt. Daru to, kas pašai ļoti patīk."

Apavi ir jāpiemēro pēdām, nevis otrādi. Un noteikti vajag palutināt pēdas, sagatavojot tām vakaros ūdens vannīņu ar jūras sāli vai tamlīdzīgi. Pēdas bieži vien, īpaši vasarā, paliek raupjas, tādēļ regulāri jālieto arī atbilstoši kopjoši līdzekļi, laba ir kokosriekstu eļļa. Vasarā vajag pastaigāt ar basām kājām pa nelidzenām virsmām, jo tas ir veselīgi.

Teicāt, ka aprūpējat kājas no pēdas līdz celim. Kas ar to jāsaprot?

-Mans galvenais darba lauciņš ir pēdu un nagu aprūpe. Taču nāk arī cukura diabēta pacienti, un viņiem var parādīties citas izteiktas kāju problēmas, piemēram, ādas krāsas izmaiņa, paplašinātas vēnas, tūska. Tad vērsu uz to uzmanību un iesaku vērsties pie atbilstošiem speciālistiem, lai pacienti veselību pārbaudītu padziļināti.

Kādu pacientu ir vairāk - gados vecāku vai otrādi?

-Teikšu, ka ir visa vecuma, taču vairāk laikam tieši padzīvojušu cilvēku, viņi nav tik kautriģi. Viņiem vairs nav ko zaudēt (smejas). Arī man pašai ar šādiem cilvēkiem ir ļoti patīkami kontaktēties. Viņi parasti ir runīgi, atklāj savas veselības problēmas, un tas arī man palīdz labāk izprast viņus. Tas, ko redzam cilvēkā no ārpuses, daudz palīdz izprast notiekošos traucējumus viņa ķermeņa iekšpusē. Jaunieši bieži sākumā atnāk kopā ar vecākiem, jūtas it kā nobijušies, nezina, ko es darišu, domā, ka varbūt tas būs sāpīgi. Pēc tam gan viņi nāk paši ar gluži citādu attieksmi.

Kādi ir biežākie novērojumi, sastopoties ar pacientiem, kuri atnāk pirmo reizi?

-Piemēram, izteikti noberzta kājas tulznās darba faktora ietekmē. Cilvēks ir ilgstoši atradies vienos un tajos pašos apavos, kas neelpo, kājas bijušas mitras. Kad izrunājamies, vieglāka un ātrāka padodas arī ārstēšana.

Ar Jums acimredzot var konsultēties arī par pacientam piemērotāko līdzekļu kājām iegādi aptiekā?

-Aprūpējot pēdas, arī to parasti izrunājam. Ir labi, ja pacients var aizbraukt uz kādu lielāku Latvijas pilsētu, kur ir pietiekama preču izvēle. Rīgā, protams, visu var pasūtīt un nopirkt. Taču citreiz arī pati braucu un nopērku, piemēram, ortopēdiskās zolītes, kas ir ļoti svarīgas. Tām jābūt kvalitatīvām un kājai atbilstošām. Arī vieni un tie paši krēmi visiem nederēs. Sieviešu vidū populāras ir pirkstu starplikas, ko liek, ja ir deformācijas. Par kaulu deformāciju konsultē un palīdz risināt tehniskie ortopēdi, bet podologi piedāvā silikona ortozes, ko liek starp pirkstiem. Ir arī nakts bandžas. Taču šo deformāciju daudz maz veiksmīgi var koriģēt tikai procesa sākumā. Kad kauli jau ir izliekušies, tad acimredzot var līdzēt tikai operācija. Taču šādās situācijās vispirms jābrauc un jākonsultējas pie tehniskā ortopēda. Tas var būt visai sarežģīti. Pacienti var griezties arī ortopēdijas centrā Rīgā, Pērnavas ielā, kur var izvēlēties ļoti

Der zināt

✓ Atšķirībā no pedikīra meistara, kurš nodarbojas tikai ar veselām pēdām apstrādi, podoloģis veic ārstniecisko pēdu aprūpi. Klasiskais jeb higiēniskais pedikīrs ir piemērots veselām pēdām. Šie divi pedikīra veidi būtiski atšķiras - klasiskajā pedikīrā dominē skaistumkopšana, bet ārstnieciskajā - atveseļošana.

✓ Jāatceras, ka nagu krāsas, struktūras, formas izmaiņas var rasties ne tikai traumu vai nepareizas nagu kopšanas, higiēnas neievērošanas vai nepiemērotu apavu nēsāšanas rezultātā.

✓ Nagu bojājumi var liecināt arī par infekciju, ādas slimību, iekšējo orgānu patoloģiju (sirds un plaušu saslimšanas, cukura diabēts, vairogdziedzeru funkcijas traucējumi, aknu ciroze utt.), mikroelementu nepietiekamību (cinks, dzelzs), iedzimtu patoloģiju, dažādiem ģenēzes audzējiem vai specifisku reakciju pret medikamentiem.

plaša spektra palīg līdzekļus gan staigāšanai, gan pārvietošanai. Tur strādā arī podologi un zinoši speciālisti.

Jūs strādājat Gulbenē, tiekaties arī ar Balvu puses pacientiem, taču nevienā no šīm vietām nedzīvojat.

-Esmu dzīvojusi gan Jūrmalā, gan Smiltēnē, taču mani vienmēr kaut kas vilka uz laukiem. Arī vīram darbs ir saistīts ar laukiem. Priecājos, ka mūsu bērni aug šādā vidē un pieaugot apzināsies, cik daudz iespēju attīstīties ir arī ārpus pilsētas. Tagad dzīvojam Apes novada Vīrešu pagastā privātmājā. Līdz darbam Gulbenē ir pusstundas brauciens. Darba vietu šeit atradu pati. Jā, Gulbenes slimnīcā strādāju reizi vai pāris nedēļā, bet nevaru atļauties izbraukt biežāk, jo man ir pamazi dviņu puikas, bez tam studēju vēl arī pedagoģiju. Man ir arī otrs darbs Smiltēnes novada Grundzāles bērnudārzā. Turklāt šeit pazīstu vairāk cilvēku, viņi zina mani.

Kā vērtējat savu pašreizējo dzīves modeli?

-Esmu apmierināta, taču man ir kur vēl 'augt un augt'. Ir kluss sapnis uzsākt mājas vizītes, apmeklējot cilvēkus dzīvesvietās un sniedzot viņiem podoloģijas pakalpojumus. Podoloģiem ir pieejami speciāli mājas vizīšu aprīkojuma komplekti - koferi ar visu nepieciešamo. Man ir arī speciāls pārnēsājama krēsls un kāju balsti. Viss ir labi izdomāts un ērts! Latvijā šādas mājas vizītes sāk kļūt populāras, bet patlaban tas vairāk notiek lielajās pilsētās. Domāju, ka mani pirmie šādi vizīšu izbraucieni būtu uz pansionātiem un sociālās aprūpes iestādēm, un tas nākotnē arī būtu mans galvenais darbs kā podoloģe.

Vai prātīm paņemt atvēlētos miljonus?

Turpinājums no 4.lpp.

Nedarīt neko satrauc vēl vairāk!

Balvu novads Latgales programmā ir vadošais partneris un projekta iesniedzējs, bet Baltinavas, Viļakas un Rugāju novadi - sadarbības partneri. Šādu sadarbības modeli Latgales programmā nosaka Ministru kabineta noteikumi, lai Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzekļus degradēto teritoriju atjaunošanai varētu izmantot arī lauku teritorijās. Kā ERAF līdzekļus Latgales programmā izmantos Balvu novadā, jautājām Balvu novada pašvaldības izpilddirektorei IMANTAI SERDĀNEI.

Kuru no degradētajām teritorijām Latgales programmā plānots atjaunot Balvu novadā?

-Tā ir bijusī putnu fermas teritorija. Plānots izbūvēt piebraucamo ceļu, sakārtot teritoriju, atjaunojot laukumu un uzbūvējot administratīvo ēku. Kad tas viss būs izdarīts, notiks nomas tiesību izsole darbībai šajā objektā.

Kāda uzņēmējdarbība tur varētu notikt?

-Visticamāk, kokapstrāde. Kādi uzņēmēji konkrēti tur strādās, būs zināms tikai pēc nomas tiesību izsoles. Tādi ir nosacījumi šajos projektos. Iesniedzot projekta pieteikumu, bija jāpierāda, ka ir uzņēmēju interese strādāt konkrētajā teritorijā. Uzņēmēji parakstīja apliecinājumu, ka turpmākajai attīstībai nepieciešama infrastruktūra, kuru pašvaldība plāno uzbūvēt projektā "Uzņēmējdarbības attīstība Austrumu pierobežā". Tomēr tas ir ļoti nosacīti. Atjaunojot degradēto teritoriju, uzņēmējiem rada vidi, kurā var ienākt un strādāt jebkurš uzņēmējs, tikai viņam jārada darba vietas un jāiegulda savas finanses pamatlīdzekļos. Piemēram, ja objektā ir ieguldīti Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzekļi 10 tūkstošu eiro apmērā, tad uzņēmējam piecu gadu laikā pamatlīdzekļos arī jāiegulda 10 tūkstošus eiro. Nesen noslēdzās iepirkums par bijušās putnu fermas teritorijas apbūvi. Patlaban notiek

iepirkuma vērtēšanas procedūra.

Un kas notiek, ja objektu izbūvē, bet nomnieki izsolē nepiesakās?

-Tad ir slikti! Pavisam slikti. Ja objektu izbūvē un uzņēmēji tur nepiesakās iet un strādāt, tad pašvaldībai jāatmaksā ERAF ieguldījums. Tas ir nopietni!

Vai Balvu novads uzrauga pārējos sadarbības partnerus - Viļakas, Baltinavas, Rugāju novadus?

-Neuzraugām. Balvu novada pašvaldība ar partneriem ir noslēgusi sadarbības līgumus. Mūs uzrauga Centrālā finanšu un līgumu aģentūra. Mēs atbildam par savu finansējumu, pārējie novadi - par savu. Tikai šis finansējums nāk caur mūsu novadu, jo minētajiem projektiem ir nosacījums, ka Valsts kasē jābūt vienam kontam. Visas atskaites, visi iepirkumi ir viņu pašu ziņā. Mēs viņus nepārbaudām. Pārbauda Centrālā finanšu un līgumu aģentūra.

No kura laika sākas piecu gadu atskaites punkts, kurā uzņēmējiem, kuri darbosies atjaunotajā objektā, jārada jaunas darba vietas un jāiegulda finansējums pamatlīdzekļos?

-Piecu gadu atskaites punkts sākas no objekta nodošanas ekspluatācijā, kad uzņēmējs vinnē izsolē, iegūstot tiesības tur darboties. Taču uzņēmējam būs jāpierāda gan darbinieku skaits, gan ieguldījums pamatlīdzekļos.

Vai tas nesatrauc?

-Zināmā mērā satrauc, bet nedarīt neko satrauc vēl vairāk.

Vai Eiropas Reģionālās attīstības fonds finansē arī citus objektus, ne tikai tos, kas iekļauti Latgales programmā?

-Jā. Jūlija beigās pašvaldība noslēdza vienošanos par vairāk nekā sešiem miljoniem eiro par degradētās teritorijas sakārtošanu Balvos, Brīvības ielā 1K (bijusī Balvu gaļas kombināta teritorija), izveidojot uzņēmējdarbībai pievilcīgu

vidi. Ceram, ka izsolē atradīsim darboties gribošus uzņēmējus arī šim objektam. Ceram gan uz vietējiem uzņēmējiem, gan uz ienācējiem. Ienācēji gan nenāks ar savu darbaspēku, tādēļ nedaudz ir bažas, vai mēs spēsim nodrošināt uzņēmējus ar strādniekiem tik, cik viņiem būs vajadzīgs. Plānots, ka šajā teritorijā varētu darboties kokapstrādes uzņēmums, gaļas pārstrādes cehs (iespējams, meža dzīvnieku gaļas pārstrādes), arī vēl kādi uzņēmēji. Mēs priecāsimies par katru uzņēmēju, kurš pieteiksies izsolē un izrādīs vēlmi darboties.

Ar ko Latgales programma atšķiras no citiem projektiem, kuriem finansējumu piešķir tas pats ERAF?

-Latgales programmā līdzekļi paredzēti tikai Latgales reģiona un Alūksnes novada pašvaldībām.

Līdzekļi degradēto teritoriju sakārtošanai Latgales programmā:

Projekta kopējās izmaksas Ziemeļlatgalē četros novados 6 851 293,53 eiro, t.sk. ERAF 4 112 535,90

Balvu novads - projekta kopējās izmaksas 2 439 776,41 eiro, t. sk. ERAF 1 788 997,40

Viļakas novads - 3 152 071,03 eiro, t.sk. ERAF 1 281 530,57

Rugāju novads - 922 312,47 eiro, t. sk. ERAF 755 444,36

Baltinavas novads - 337 226,04 eiro, t. sk. ERAF 286 563,58.

Baltinavieši apsteidz pārējos

No četrām Ziemeļlatgales pašvaldībām pirmā, izmantojot ERAF fonda līdzekļus degradēto teritoriju atjaunošanai, darbus uzsāka Baltinavas novada pašvaldība.

Pašvaldības ceļa Čudarīne – Tutinova pārbūve arī praktiski pabeigta. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja SARMĪTE TABORE atceras: "Pirms trīs gadiem, 2016.gadā, notika novada uzņēmēju un pašvaldības sabiedriskā apspriede par iespējamo degradēto teritoriju atjaunošanu uzņēmējdarbības veicināšanai. Lai to realizētu, uzņēmējam bija jānodrošina divi rādītāji: jaunas darba vietas un investīcijas savos nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos. Uzņēmējam bija jānodrošina piecu jaunu darba vietu izveide un investīciju ieguldes apjoms savos nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos - 286 563,58 eiro apjomā. Iepazīstoties ar nosacījumiem par šo rādītāju nodrošināšanu, klātesošie uzņēmēji saprata, ka to nespēs. Tikai zemnieku saimniecība "Riekstiņi" un zemnieku saimniecība "Amatnieki" bija gatavi parakstīt apliecinājumu par nepieciešamo rādītāju nodrošināšanu, un apliecinājumu parakstīja. Dome pieņēma lēmumu veikt pašvaldības autoceļa Čudarīne - Tutinava pārbūvi, uzklājot asfaltsegumu 2km garumā, kas ir funkcionālais savienojums, kā to paredz projekta nosacījumi. Jāpiebilst, ka šo autoceļu izmanto ne tikai šīs divas zemnieku saimniecības, bet kopumā sešas. Iedzīvotāji mums daudz jautā, kāpēc tieši Tutinavas ceļš? Izpildīt projektā noteiktos nosacījumus spēja tikai zemnieku saimniecības "Amatnieki" un "Riekstiņi". Cita varianta nebija."

Baltinavas novada pašvaldības autoceļa Čudarīne - Tutinava (0-2,0 km) pārbūve, uzklājot asfalta segumu, ceļa kvalitātes uzlabošanai ir nepieciešama, jo ikdienā to izmanto gan Baltinavas, gan citu novadu iedzīvotāji, lai nokļūtu uz darbu, zemnieku saimniecības to izmanto, lai veiktu saimniecisko darbību. Nekvalitatīvais grants ceļa segums radīja bojājumus saimniecību transporta līdzekļiem un lauksaimniecības tehnikai. Sevišķi pavasaros un rudenos ceļš bija ļoti nelīdzens. Veco caurteku dēļ ceļš palu vai plūdu laikā pārplūda. Šie visi apstākļi radīja tiešus zaudējumus uzņēmēju saimnieciskajā darbībā. Lai arī tika veikti regulāri ceļa kopšanas darbi, ar katru gadu ceļa stāvoklis pasliktinājās.

Pārbūvētais ceļš. Arī ceļa zīme par remontdarbiem jau noņemta. Teju mēnesi pa pārbūvēto un asfaltēto ceļu Čudarīne – Tutinova kursē zemnieku saimniecību "Amatnieki" un "Riekstiņi" tehnika, brauc iedzīvotāji. "Atlikusi vien dokumentu sakārtošana," secina novada domes priekšsēdētāja.

Uzklājot asfaltsegumu ceļa kvalitātes uzlabošanai, nodrošinātas uzņēmējdarbības dažādošanas iespējas, jaunu darba vietu izveidošana, degradēto teritoriju sakārtošana 0,69 ha platībā, bijušās padomju saimniecības "Baltinava" slaucamo govju fermas Tutinava daļa un pieguļošā teritorija.

Ceļa pārbūvei 2016.gadā vasarā izstrādāja tehnisko dokumentāciju, sagatavoja tehnisko būvprojektu. Tā paša gadā nogalē pašvaldība izludināja iepirkumu būvdarbiem. Līguma slēgšanas tiesības ieguva SIA "Ceļi un tilti". Taču darbi aizkavējās, jo šī projekta realizācija notiek sadarbībā ar Balvu novadu, kurš ir vadošais partneris, un Viļakas un Rugāju novadiem. Dokumentācija visiem jāiesniedz kopīgi.

Plānotos infrastruktūras izbūves darbus uzsāka 2019.gada aprīlī, tie jau pabeigti. Projekta kopējās izmaksas ir 337 226,04 eiro, no tiem ERAF finansējums - 286 563,58 eiro. Baltinavas novada dome sniedz ieguldījumu projekta īstenošanā ar

līdzfinansējumu 35 491,45 eiro apmērā, sasniedzot iznākuma rādītājus: -Iznākuma rādītāja "Atjaunoto degradēto teritoriju platība, kas pielāgota jaunu komersantu izvietojumam vai esošo komersantu darbības paplašināšanai, lai sekmētu nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti pašvaldībās (kopējā atjaunotā zemes platība – 0,69 ha; jaunizveidoto darba vietu skaits – 5)." Iznākuma rādītāja "Atbalstītajā teritorijā atrodošos komersantu nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos" vērtība – 286 563,58 eiro.

"Sākumā bija satraukums par to, ka Valsts kasē aizņēmums nebija uzreiz pieejams, bija jāstāv rindā, bet veiksmīgi esam rindu sagaidījuši un septembra vidū slēgsim ar Valsts kasi aizņēmumu. Būsim veiksmīgi projektu realizējuši un mūsu novada uzņēmējiem būs labas kvalitātes ceļa segums," secina novada domes priekšsēdētāja.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Aicinājums autovadītājiem

Par galveno ceļu un labās rokas likumu

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma ELITAS MOZULES vēstuli, kura aicina ievērot ceļu satiksmes noteikumus Jaunatnes un Bērzu ielu krustojumā Balvos.

"Regulāri pārvietojos ar automašīnu pa Jaunatnes ielu un man bažas rada krustojums ar Bērzu ielu. Šajā vietā nav uzstādīta neviena ceļa zīme, kas dotu priekšroku vienam vai otram ceļu satiksmes dalībniekam. Šī zīme nav arī nepieciešama, ja vien katrs automobiļa vadītājs šajā krustojumā nepārvietotos pēc savas saprašanas. Ir vienkārši jāsaprot termins 'galvenais ceļš', un konkrētajā gadījumā galvenais ceļš ir Jaunatnes iela! Tas tādēļ, ka Jaunatnes ielai ir asfalta segums, bet Bērzu ielai – nē. Arī Ceļu satiksmes noteikumu 2.14.punkts nosaka: galvenais ceļš - ceļš, kas apzīmēts ar 201., 203., 204. vai 205. ceļa zīmi, vai ceļš, uz kura nav uzstādītas priekšrocības ceļa zīmes attiecībā pret ceļu, uz kura uzstādītas 206. vai 207. ceļa zīmes, vai ceļš ar asfalta, asfaltbetona, bruģa un tamlīdzīgu segumu attiecībā pret ceļu ar grants vai šķembu segumu, vai ceļš ar jebkādu segumu attiecībā pret ceļu bez seguma, vai jebkurš ceļš attiecībā pret vietu, kur uz ceļa izbrauc no blakusteritorijas (pagalma, stāvvietas, degvielas uzpildes stacijas, uzņēmuma u.tml.). Šī termina izpratnē mazāk svarīga ceļa posma segums tieši pirms krustojuma nenozīmē, ka attiecīgais ceļš ir vienādas nozīmes ar krustojamo ceļu. Šādos krustojumos izņēmuma gadījumi varētu būt diennakts tumšajā laikā vai, pie-

Foto - A.Ločmelis

Ceļš bez ceļa zīmēm. Šajā gadījumā galvenais ceļš ir Jaunatnes iela (ar asfalta segumu), bet mazākas nozīmes ceļš - Bērzu iela (ar grants segumu). Protams, ja šajā krustojumā uzstādītu ceļazīmes "Galvenais ceļš" vai "Dodiet ceļu", tas izslēgtu jebkādu iespējamību rasties neskaidrībām.

mēram, kad abu krustojuma ceļu segums ir aizsnidzis un nevar noteikt ceļu segumu, piemēram, tas ir grunts vai asfalta segums. Šādos gadījumos jāievēro labās rokas likums. Situācijā, ar kuru saskāros es, ceļa segumu varēja skaidri noteikt un tobrīd labās rokas likums nebija aktuāls. Pretējā gadījumā veidojas situācijas, ka kungs gados atrauj vaļā savas automašīnas durvis un iesaka man lasīt ceļu satiksmes noteikumus, jo jāievēro labās rokas likums. Viņam šķiet, ka automašīnu vadītājs visu mūžu un rikojas nepāprotami pareizi. Savukārt mana automašīnas vadīšanas pieredze ir 20 gadi, automašīnu vadu katru dienu. Tādēļ aicinu ikvienu autovadītāju ievērot ceļu satiksmes noteikumus Jaunatnes un

Labās rokas likums
Ceļu satiksmes noteikumu 78.punkts nosaka: ja transportlīdzekļu braukšanas trajektorijas krustojas, bet braukšanas secība šajos noteikumos nav reglamentēta, ceļu dod transportlīdzekļa vadītājs, kuram transportlīdzeklis tuvojas no labās puses.

Bērzu ielu krustojumā, jo šajā vietā, braucot pa Jaunatnes ielu, rodas nesaprašanās ne tikai man, bet arī citiem," raksta lasītāja.

Ar kontroles pasākumiem jāreķinās arī turpmāk

Pārkāpumus uz ezera nekonstatē

Pagājušajā piektdienā Balvu ezerā notika pasākums "Mūzika saulrietam". Pirms pasākuma Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknis tā apmeklētājiem atgādināja, ka, atrodoties laivā uz ūdens, jāievēro 2016.gada 9.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.92 "Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos" un laivām jābūt aprīkotām atbilstoši minēto noteikumu 1.pielikumam. "Pasākuma laikā Balvu iecirknis veiks preventīva rakstura pasākumus par šo noteikumu ievērošanu," informēja policija.

"Jo pielaidīgāki, jo vairāk nelaimju"

Kā sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstīja Valsts policijas Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks MODRIS ZAĶIS, pasākumā uz ezera pārkāpumi netika konstatēti. Tāpat jāpiebilst, ka "Mūzika saulrietam" bija pasākums, kurā katru gadu pulcējas diezgan liels apmeklētāju skaits. Šajā sakarā iedzīvotājiem vēl labā atmiņā "Motociklu vasaras" parādes brauciens Balvos jūnijā. Pēc tā Valsts policija informēja, ka fiksēja vairākus gadījumus, kad daļa parādes brauciena dalībnieku pārvietojās bez aizsargķiverēm. "Ņemot to vērā, pārkāpējiem tiks sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli," tolaik informēja Valsts policija. Šāds policijas paziņojums daļa sabiedrības radīja neizpratni, jo, viņuprāt, parādes brauciens ir kontrolēts un uz tā laiku, ievērojot drošības pasākumus, minimālas atkāpes tomēr varētu būt. Tikmēr Valsts policija uzsvēra, ka dalība parādes braucienā neatbrīvo no ceļu satiksmes noteikumu ievērošanas, un nelietot ķiveres nav droši. Ņemot to vērā, lasītāji interesējas, vai šādus preventīva rakstura pasākumus par noteikumu ievērošanu iedzīvotāji var sagaidīt arī turpmāk? M.Zaķis uzsver: "Aicinām iedzīvotājus ievērot noteikumus, jo jāreķinās, ka šādas pārbaudes būs arī turpmāk. Tām bija jābūt

vienmēr. Pretējā gadījumā, jo pielaidīgāki esam, jo vairāk notiek nelaimju. Runa nav tikai par mūsupsu, bet arī par visu valsti."

Pirmajā skolas dienā - pastiprinātas rūpes par drošību

Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks piebilst, - gluži tāpat kā katru gadu, arī šogad pirmajā jaunā mācību gada dienā 2.septembrī policija iespēju robežās pastiprināti rūpēsies par ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu un drošību - īpaši pie mācību iestādēm. Tāpat Valsts policija atgādinā, - ja, dodoties ikdienas gaitās, velosipēds būs jāatstāj ārpus aizslēdzamām telpām, jau savlaikus jāpadomā, kur to novietot. "Visdrošāk divriteņi pieslēgt videonovērošanas kameru tuvumā un speciāli aprīkotās velonovietnēs. Divriteņa saslēgam jābūt kvalitatīvam, jo mazu, vieglu un lētu saslēgu var viegli salauzt. Tāpēc nepieciešams iegādāties kvalitatīvu U-veida vai posmoto saslēgu. Tāpat jāatceras, ka velosipēds jāpieslēdz, izverot drošības saslēgu caur riteni un rāmi. Arī atstājot velosipēdu nepieskatītu pavisam īsu mirkli, tas ir jāpieslēdz. Tāpat jārikojas, to novietojot pastāvīgajā uzglabāšanas vietā, piemēram, garāžā un uz balkona. Daudzdzīvokļu namu kāpņu telpas un koplietošanas telpas nav drošas vietas divriteņa glabāšanai! Velosipēda nozagšanas gadījumā policistiem būs vieglāk to atrast, ja velosipēds būs reģistrēts. Velosipēdu iespējams reģistrēt arī elektroniski CSDD mājaslapā. Ja esi nepilngadīgs, palūdz, lai divriteņi reģistrē tavi vecāki. Velosipēda zādzības gadījumā uzreiz pēc notikušā jāzvana policijai pa tālruni numuru 110. Tāpat par zādzību iespējams paziņot, vērsoties ar iesniegumu tuvākajā Valsts policijas iecirknī vai izmantojot portālu www.latvija.lv. Par velosipēda nozagšanu jāzvana atzīme CSDD velosipēdu reģistrā.

Lasītāji jautā

Kas ierakstīs "Vēstījumā nākamajām paaudzēm"?

Pagājušajā otrdienā topošā VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centra" (LVRTC) apraides masta pamatos Viļakas novada Aizpurves ciemā svinīgi iemūrēja kapsulu ar "Vēstījumu nākamajām paaudzēm". Tās saturu LVRTC pārstāve un pasākuma Viļakā vadītāja Vineta Sprugaine svinīgi nolāsīja. Tomēr, ņemot vērā vēsturisko brīdi, lasītāji, kuri neapmeklēja svinīgo kapsulas iemūrēšanas pasākumu, jautā, kas vēstījumā rakstīs?

Publicējam pilnu "Vēstījumā nākamajām paaudzēm" uzrakstīto tekstu. Tāpat jāpiebilst, ka Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, Latvijas Valsts prezidents Egils Levits un LVRTC valdes loceklis Mariss Mežgals vēstījumu parakstīja trīs eksemplāros. Viens eksemplārs ievietots nu jau apraides masta pamatos iemūrētajā kapsulā Aizpurves ciemā, otrs ir Viļakas novada domes rīcībā, kuru nodos Viļakas novada muzejam, bet trešais atrodas pie LVRTC.

VĒSTĪJUMS NĀKAMAJĀM PAAUDZĒM

Godātais lasītāj!

Sakaru un informācijas tehnoloģiju nozare un tās speciālisti līdz ar Latvijas Republikas dibināšanu ir strādājuši, lai Latvijas iedzīvotājiem dotu iespēju būt informētiem, brīviem un neatkarīgiem savos lēmumos un rīcībā. Arī šobrīd kopdarbā veidojam, uzturam un attīstām elektronisko sakaru infrastruktūru, tā veidojot jaunas iespējas informācijas sabiedrības nostiprināšanai Latvijā.

Sakaru nozare un infrastruktūra ir kļuvusi par visaptverošu tīklu, kas visdažādākajās tehnoloģiskajās platformās savieno informācijas radītājus un sniedzējus ar informācijas saņēmējiem. Viena no šī tīkla redzamākajām daļām ir sakaru torņi un masti, kas cieši saistīti gan ar VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs", gan ar valsts vēsturi kopumā. Divdesmitā gadsimta trīsdesmitajos gados tieši Latvijā bija augstākie koka radio masti Eiropā, bet pusgadsimtu vēlāk galvaspilsētā tapa augstākais tornis Eiropas Savienībā. Šie vēsturiskie brīži ne vien vairoja iespēju tehnoloģiski nodrošināt iedzīvotājiem radio, vēlāk televīzijas un citu pakalpojumu pieejamību, bet arī ierakstīja Latvijas vārdu pasaules sasniegumu un inovāciju vēsturē.

2019.gadā Viļakas un Krāslavas novados tiek būvēti jauni sakaru masti. To uzdevums ir vēl daudzkārt svarīgāks par pirmo vai augstāko torņu uzdevumu. Jaunajiem sakaru mastiem jākalpo par pamatu informatīvās telpas stiprināšanai reģionā. Skaistas un Viļakas mastiem jārada iespēja plašsaziņas līdzekļiem un elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem nodrošināt reģiona iedzīvotājiem daudz plašākas iespējas būt informētiem, pieejamiem ērtā saziņā, drošiem un progresīviem, radot jaunus pakalpojumus, inovācijas un pievienoto vērtību.

Jūs, kas šobrīd lasāt šo vēstījumu, jau zināt, kāds mūžs bijis Skaistas un Viļakas mastiem, un vai mastiem izdevās sekmēt izvīrītos mērķus. Mēs ticam un ceram, ka 100 metrus augstie masti ir ne vien stiprinājuši informatīvo telpu, bet arī uzlabojuši dzīves kvalitāti reģionā un devuši jaunas iespējas elektronisko sakaru operatoriem nodrošināt pakalpojumus iedzīvotājiem arvien labākā kvalitātē.

2019.gada vasarā, kad mastu pamatos tiek iemūrēts šis vēstījums, vēlam Latgalei un visai Latvijai garā stiprus, dvēselē bagātus un izpausmē radošus iedzīvotājus, kas gādās, lai mastu celšanas mērķis piepildās, un rūpēsies, lai informācija var būt brīva!

Dievs, svēti Latviju!

Latvijas Valsts prezidents

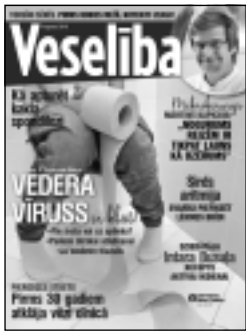
VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" valdes loceklis

Viļakas novada domes priekšsēdētājs

2019. gada 26. jūlijā Sergejs Maksimovs

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

☞ Vēdera vīrusi. Katrs kaut reizi mūžā ir slimojis ar kādu vēdera vīrusu. Dažs tik vieglā formā, ka vienu steidzīgāku gājienu uz labierīcībām nav uztvēris kā labierīcībām nav uztvēris kā slimību, kamēr citi – vai dieniņ! – nenovēlētu to pat ienaidniekam. Imunitāte pēc vienreiz pārslimota vēdera vīrusa nesaglabājas, tāpēc jāzina, kā efektīvi tikt uz kājām, ja gadās saslimt vēlreiz. Praktiski padomi, iedarbīgākie medikamenti, ēdienkarte atlabšanai.

☞ Saredzēt Sīzifa darba augļus. Intervija ar mikroķirurgu Mārtiņu Kapicki. Paralizētas motociklistu rokas, dārza tehnikas traumēti un hronisku sāpju skarti pacienti ir viņa darba ikdiena. Viņš atzīst, ka īpaši daudz darba ir tieši vasaras sezonā, un stāsta, kuras ir lielākās kļūdas, ko pieļaujam, rezultātā gūstot nopietnas traumas.

☞ Kristīne Balode: "Man bija kauns nomirt." Pēdējā laikā cilvēki, kas saskārušies ar diagnozi – vēzis, runā arvien atklātāk. Tomēr ap šo slimību ir gana daudz aizspriedumu. Patiesībā jau saprotami, jo vēzis joprojām neļauj sev pilnībā atmāskot un ir tikai daļēji prognozējams. Kopš Kristīnei Balodei olnīcā atklāja vēzi, pagājuši gandrīz 30 gadi. Viņa saka – esmu ieguvusi mega daudz laika.

☞ Kakla spondiloze – arī jauniem cilvēkiem. Kakla spondiloze, kas ir visai nepatīkama problēma, pārsvarā skar cilvēkus dzīves otrajā pusē. Pētījumos pierādīts, ka 70 gadu vecumā tā par sevi liek manīt teju 100% ļaužu. Tomēr gadās, ka ar šo kaiti sastopas arī tie, kuri tikko pārkāpuši 30 gadu sliekšni.

☞ Laikus pamanītu sirds aritmiju var veiksmīgāk ārstēt. Aritmiju ārstēšana nav tik vienkārša, jo, lai to diagnosticētu, sirds ritmu būtiski piefiksēt tieši lēkmes brīdī. Reizēm tas liek kā detektīvam meklēt veidu, kā šo mirkli noķert.

☞ Slicinām stresu ūdenī. To, ka no stresa izvairīties nav iespējams, vēsta ne tikai mācību grāmatas un eksperti, bet arī pašu pieredze. Mēģinām rast atbildes, kur slēpijas ūdens procedūru dziednieciskās īpašības un kādas procedūras ir piemērotākās stresa mazināšanai.

☞ Noslidējušas krūtis – gan fiziska, gan emocionāla problēma. Diemžēl no krūšu noslidēšanas pilnībā nav iespējams izvairīties, jo tāds ir dabiskais novecošanas process. Sākumā krūtis ir jaunas un tvirtas, bet ar gadiem tās mainās. Tā tam jābūt, jo laiku apstādīnāt nav iespējams, un par to nevajadzētu satraukties.

☞ Pacelt latīņu bērna pašvērtējumam. Pusaudži 12–17 gadu vecumā pārcieš pašapziņas krīzi. Viņi bieži ir neapmierināti ar izskatu un ar sevi, tāpēc krit depresijā vai ir dusmīgi uz visu pasauli. Svarīgi audzināt bērnus tā, lai ar pašapziņu un pašvērtējumu nebūtu problēmu.

Dari Pats

☞ Šķūnītis kā akcents. Piedāvājam paraugu neliela šķūniņa izbūvei pagalmā – no karkasa izveides līdz jumtam. Paredzēts dārza darbarīku, velosipēdu, piknika lietu uzglabāšanai. Un tā izbūve prasīja vien trīs dienas.

☞ Ar akmens plātnēm. Ja kāds saka "bruģēta terase", pirmā asociācija – četrstūrīgu betona bruģakmeņu klājums. Un deviņos gadījumos no desmit tā arī ir.

Saimnieks var spēlēties ar betona ķieģelišu rakstiem, variēt toņus, izmērus un pat formas, bet tā vienlīga ir... nu jau klasika.

☞ Tests: rokas virsfrēzes. Frēzmašīna jebkuru veikumu dažu minūšu laikā var pārvērst no robusta amatiera darba izcili dekoratīvā meitardarbā. Daži frēzes gājienu, un asās šķautnes iegūst daudz interesantākus vaibstus.

☞ Maģiskie leņķi. Ikviens, kura darbarīku arsenālā ir leņķzāģis, agrāk vai vēlāk uzdos jautājumu: kāpēc uz iestatījumu skalām izdalīti specifiski leņķi – 31,6° un 33,9°? Tie ir leņķi, kuros jāpiezāģē kamīzes listu salaiduma gali 90 grādu stūrī, ja kamīzes slīpums jeb sagāzums ir 52°/38°.

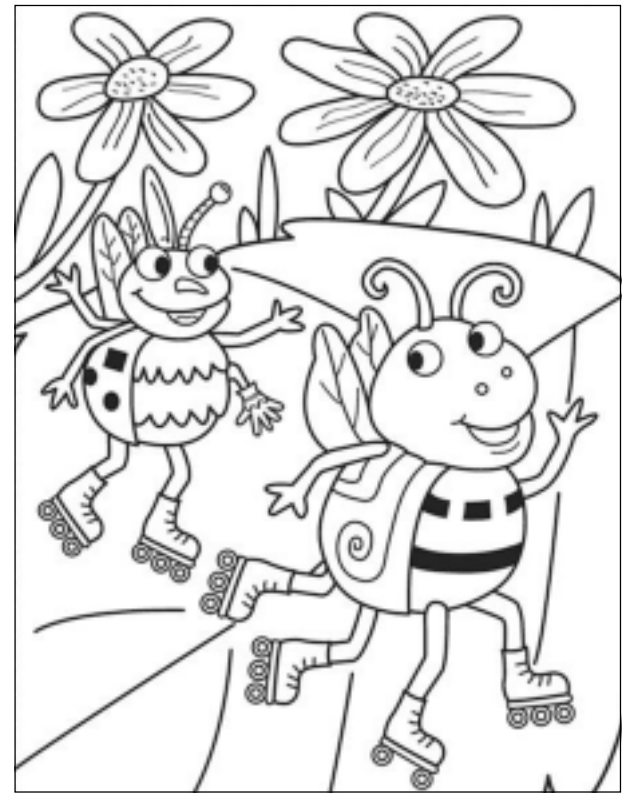
☞ Saliekams galds. Papildu galda virsma nekad nav lieka. Un, ja to vēl var ērti pārvietot tur, kur rodas nepieciešamība, – divkārtš ieguvums! Piedāvājam paraugu viegli salokāma, ērti pārvietojama galdiņa izgatavošanai.

☞ Pamati no skrūvpāļiem: 10x ātrāk. Vajag pamatus, bet nevēlaties rakt bedres, jaukt un liet smago betonu, mazgāt maisītāju un tad vēl dienām gaidīt, kamēr betons sacietē? Ir variants: skrūvpāļi. Dārgāks risinājums, bet ievērojami ātrāks.

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.septembrim.

8. kārta

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 19 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriģā acs" 7.kārtā veiksmē uzsmaidīja LUCIJAI PUŽULEI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10.septembrim.

8. kārta

						8		
7	4		3	1	6		9	
4					5	1	8	3

Pareizas atbildes iesūtīja: A.Circene, M.Pretice, V.Gavrjušenkova, S.Sirmā, L.Pužule, I.Dzergača, J.Voicišs, St.Lazdiņš, V.Šadurska, A.Ančs, Z.Pulča, J.Pošeika V.Mancevičs, (Balvi), V.Ločmele (Lazdukalns), M.Bleive (Viksnas pagasts), I.Homko (Medņeva), N.Mantone (Bērskalnes pagasts), Mičule (Tilža), B.Sopule (Viksna), D.Zelča, D.Zelča (Krišjāņu pagasts), Z.Ziemele (Naudaskalns), M.Keiša (Upīte), A.Dupuža (Viļaka), L.Ludborža (Alūksne), S.Petrova (Rēzekne), J.Urtāns (Rīga), Z.Šulce (Liepāja).

7. kārtas uzvarētāja ir INGA DZERGAČA no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

"Prieka tūre 2019" Balvos. Iesūtīja Pēteris no Balviem.

Par augusta labākās fotogrāfijas autoru atzīts ARTIS GUSTS ar fotogrāfiju "Dīvainais kabacis", kas publicēta 20.augustā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
GALAS PĀRSTRĀDE
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirmsas. Tālr. 29433000.

Vēlas nopirkt lauku māju (laukos) ar zemi un mežu klusā vietā, meža nostūrī. Tālr. 25302291.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus. BIO liellopiem augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Pērk apaugumus. Tālr. 26589370.

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000 – 10000 Eur/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērk zemi ar mežu, jaunaudzes. Tālr. 26630249.

Pērk mežu ar zemi un cirmsas. Tālr. 27876697.

Dažādi

Atkal jauna brīvdienu grupa 30.08. autoskolā "Delta 9V".

Iepriekšēja pieteikšanās. Tālr. 29208179.

LAFIKO.LV

Finansu pakalpojumi un risinājumi māsaimniecībām un saimnieciskās darbības veicējiem.
Gan konsultēsim, gan palīdzēsim!
BALVOS, TAUTAS IELĀ 1
T. 26402362.
Vērtības dārgākas par naudu!

Pieved smilti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

Zāles smalcināšana ar minitraktoru. Tālr. 26512307.

Ierīko ūdensvadus, kabeļus, kanalizāciju. Tālr. 25685918.

Vajadzīgs meistars mājas remontdarbiem. Tālr. 26174893.

Piedāvā mežizveidējs traktora pakalpojumus. Tālr. 26589370.

Meklē slimnieka kopēju. Darbs no rīta un vakarā. Tālr. 29154241, Inese.

Īrēšu šķūni "Maximas" apkārtnē. Tālr. 22353405.

Pārdod

Skaldīta malca ar piegādi, 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod skaldītu malku. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubi. Ir sausa. ZĀĢMATERIĀLUS. Tālr. 25543700.

Pārdod jaunputnus, dējējvistas. Tālr. 29424509.

Pārdod sienu. Tālr. 26241359.

Pārdod 3 istabu dzīvokli Balvos, 1. stāvā. Tālr. 26273056.

Pārdod māju Balvos, Daugavpils ielā 73. Tālr. 29277290.

Pārdod medu. Tālr. 26306618.

Pārdod sienu rulonius; kazlēnus. Tālr. 26174893.

Pārdod sienu rulonius Kubulos. Tālr. 26354661.

Pārdodam kartupeļus. Tālr. 26193264.

Pārdod sienu rulonius 6-7 EUR/gab. Tālr. 29496873.

Pārdod telpas servisam (2 boksi) Balvos. Tālr. 24504030.

Lēti pārdod 1-istabas dzīvokli Steķentavā. Tālr. 26314919.

Piedāvā darbu

Piedāvājam DARBU AUGĻU PĀRSTRĀDES CEHĀ Kubulos. Alga no 450 EUR/brutto. Tālr. 26525673.

SIA "Alūksnes lauku serviss" steidzīgi aicina darbā pārdevēju Balvu rezerves daļu veikalā Balvos, Dārza ielā 8a. Darba apmaksā pēc vienošanās. Pieteikties pa tel. 29149247.

Pārliecinies,
vai abonēji

Vaduguni septembrim?!

Palīdzēt var dažādi digitāli risinājumi

Var palīdzēt satīties darba devējiem unņēmējiem

Ikvienam darba devējam jāpārziņ virkne normatīvo aktu, kuri regulē dažādu personu nodarbinātību, piemēram – cik darba stundas un kādos darbos var nodarbināt pusaudžus, kā iesaistīt darbā personas ar invaliditāti utt.. Savukārt darbaņēmējiem svarīgas ir iespējas darba meklēšanai un savu darba tiesību pārziņšana. Abām pusēm – darba devējiem un darbaņēmējiem - var palīdzēt dažādi digitāli risinājumi, ar kuru palīdzību var rast atbildes uz jautājumiem un iegūt noderīgu informāciju.

Informācija par dažādu personu nodarbinātību un noderīgiem e-pakalpojumiem, kas var palīdzēt gan jaunu darbinieku piesaistē, gan darba organizēšanā atbilstoši normatīvajiem aktiem, apkopota vietnē mana.latvija.lv dzīves situācijā "Nodarbinātība dažādām sabiedrības grupām".

Atbalsts darba devējiem, kuri vēlas nodarbināt personas ar invaliditāti

Latvijai ir saistoša ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām, kura paredz, ka minētajai personu grupai ir tiesības brīvi izvēlēties darba vietu un pelnīt iztikas līdzekļus tādā darba vidē, kas ir atklāta, veicina integrāciju un ir pieejama personām ar invaliditāti.

Lai darba devējiem būtu vieglāk nodarbināt personas ar invaliditāti, LR Tiesībsargs ir izstrādājis vadlīnijas, kurās aprakstīts darba process minētajai personu grupai. Tāpat noderīgu informāciju var atrast Latvijas Nedzirdīgo savienības izveidotajā Rokasgrāmatā darba devējiem un Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) tīmekļa vietnē. Darba devējiem pieejams atbalsts darba vietas iekārtošanai un bezdarbnieka ar invaliditāti ievadīšanai darba procesā, lai darba attiecību uzsākšana būtu veiksmīga. Atbalsts nenozīmē, ka darba devējs saņems dotāciju šāda darbinieka

atalgojumam. Tiek atbalstīti darba vietas iekārtošanas izdevumi un finansējums atbalsta personai darba uzsākšanas laikā.

Darba gaitas pēc 50 nebeidzas

Atrast savai kvalifikācijai atbilstošu darbu pēc 55 gadu vecuma var būt visai izaicinoši, taču maldīgs ir uzskats, ka "pēc 50" dzīve ir beigusies un jauna darba atrašanās iespējas ir minimālas. Personām pirmspensijas vecumā iespējams izmantot dažādus valsts atbalsta pasākumus, piemēram, NVA piedāvā subsidēto darba vietu programmu, kā arī stāšanos algotā pagaidu darbā.

Latvijā tiek organizētas dažādas mācības pieaugušajiem, kas ne vien ļauj papildināt zināšanas konkrētā nozarē, bet arī pilnībā mainīt nodarbošanos. Par mūžizglītību un pieaugušo izglītību uzziniet vairāk dzīves situācijas aprakstā "Studijas un mūžizglītība".

Ja esat zaudējis darbu un reģistrējies kā bezdarbnieks, tad noteikti varat izmantot NVA piedāvātās mācību iespējas, piemēram, atbalstu profesionālās kompetences novērtēšanai, profesionālās pilnveides izglītības programmas, praktiskās apmācības pie darba devēja u.c. Par visām šīm iespējām plašāku informāciju sniegs NVA speciālisti.

Savukārt, ja esiet jau devies pensijā, bet turpināt strādāt, noteikti ir vērts iepazīties ar informāciju, kādas ienākumu nodokļa un neapliekamā minimuma likmes tiek piemērotas pensijai un atalgojumam. Nodokļu jautājumus palīdzēs izprast informācijas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) un Valsts ieņēmumu dienesta (VID) tīmekļa vietnēs.

Ievērojot īpašus noteikumus, strādāt drīkst arī bērni un studenti

Bērnu nodarbināt pastāvīgā darbā ir aizliegts, tomēr likums ļauj bērnu iesaistīt dažādos vasaras darbos, ievērojot noteikto darba laika ilgumu un uzticot tikai tādus dar-

bus, kas bērniem ir piemēroti. Bērns likuma izpratnē ir persona, kura ir jaunāka par 15 gadiem, vai kura līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai turpina iegūt pamatzglītību.

Lai pieteiktos vasaras nodarbinātības programmā, gan darba devējiem, gan potenciālajiem darbaņēmējiem – bērniem, jāvērsas NVA. Par pieteikšanās termiņiem un nosacījumiem vairāk var uzzināt NVA tīmekļa vietnē. Par darba iespējām vasarā pusaudži var interesēties arī savā pašvaldībā. Plašāk par bērnu un pusaudžu nodarbinātības procesu un iespējām var lasīt dzīves situācijas aprakstā "Darbs un nodokļi". Pēdējos gados šādi vasaras darbi kļuvuši ļoti populāri un uz piedāvātajām darba vietām piesakās krietni lielāks skaits strādāt gribētāju, nekā tiek piedāvāts darba iespēju, tādēļ uzņēmumi tiek aicināti iesaistīties šajā nodarbinātības programmā, dodot iespēju jauniešiem jau skolas laikā iepazīt darba vidi.

Savukārt, ja jaunietis jau ir pilngadīgs, uzsauc studijas augstskolā, bet vēlas paralēli studijām arī strādāt, uz viņu kā nodarbināto attiecas visas tās pašas likumiskās prasības, kas uz citiem nodarbinātajiem (vairāk informācijas dzīves situācijā "Darbs un nodokļi"). Īpaši nosacījumi ir tikai ārvalstu studentiem, kuri saņēmuši ilgtermiņa vīzu vai termiņuzturēšanās atļauju

sakarā ar pilna laika studijām Latvijā akreditētā izglītības iestādē. Šādus studentus darba devējs drīkst nodarbināt līdz 20 stundām nedēļā.

Vēl viena iespēja darba devējiem, kā piesaistīt potenciālos darbiniekus, ir mācību prakšu organizēšana profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem. Precīzu mācību prakses organizēšanas kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi. Savukārt jauniešiem, kuri vēlas pieteikties par praktikantiem kādā konkrētā uzņēmumā vai iestādē, noderēs karjeras portāls www.prakse.lv, kurā var gan piedalīties virtuālajā praksē, gan atrast informāciju par aktuālajām prakses vietām.

Savukārt no darba un studijām brīvā laikā gan jaunieši, gan citi aktīva dzīvesveida piekritēji tiek aicināti iesaistīties brīvprātīgajā darbā, par ko vairāk var uzzināt NVA tīmekļa vietnē www.brivpratigie.lv. Vietnes mērķis ir attīstīt brīvprātīgā darba iespējas, nodrošināt un koordinēt informācijas apmaiņu starp personām, kuras vēlas veikt brīvprātīgu darbu, un brīvprātīgā darba organizētājiem, kā arī nodrošināt personas pieteikšanos brīvprātīgajam darbam.

V.KRĪEVIŅA, sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

